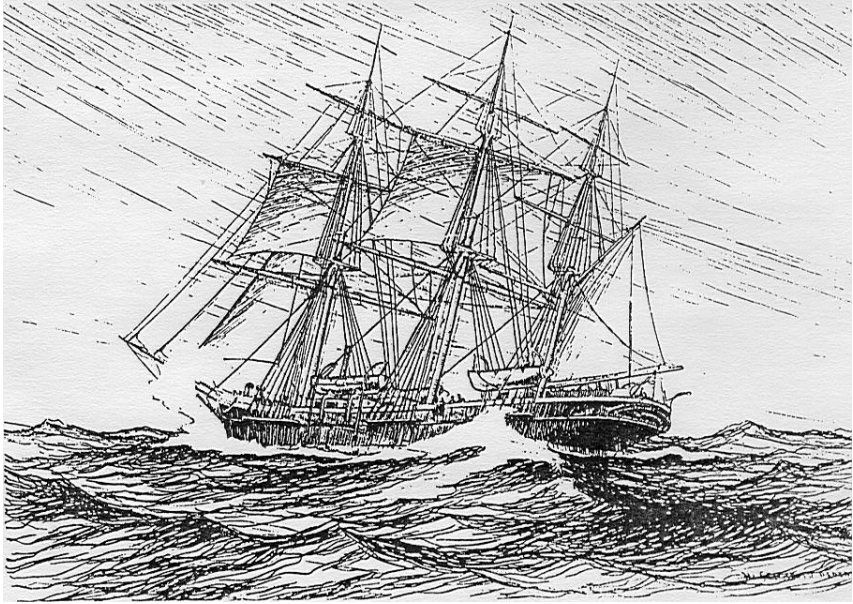

Den første GEORG STAGE tegnet af H.Schøsler-Pedersen

Carl Oskar Aron Aakesen

ELEV nr 50 PÅ

SKOLESKIBET

» *Georg Stage* «

fra 18. april til 13. september 1900

INDHOLD

Den første Georg Stage	side 3
»Fregat-rigget jern-skrueskib«	side 3
Stiftelsen »Georg Stages Minde«	side 4
GEORG STAGE	side 4
Uddannelsen	side 5
Katastrofen	side 7
Skibets videre skæbne	side 7
Dagbogsoptegnelser	side 9
Teori	side 50
Stagvending	side 50
Kovending eller Halsning	side 51
Patentlogge	side 53
Tage en Raa op	side 54
Tage en Raa ned	side 54
Mange veje fører til 'Georg Stage'	side 60

GEORG STAGE var et af de sidste skibe, der optrådte med læsejl. Foto: H.Chr. Petersen.

Den første Georg Stage

En dødsannonce i Berlingske Politiske og Avertissements Tidende for 4. august 1880 berettede den sørgelige historie, at »vor elskede søn og eneste barn, Georg Gottlob Jacob hensov blidt og roligt søndagen den 1. august 22 år gammel«. Annoncen var underskrevet Thea og Frederik Stage.

Frederik Stages fulde navn var Carl Frederik Gottlob Stage, han kom som 14-årig til søs 1819 ombord på faderens skib ostindiefareren CHRISTIANSHAVN. Han bestod i 1829 styrmandseksamen og fik 1835 borgerskab som skipper. Som mange andre søfolk meldte han sig frivilligt til fædrelandets forsvar 1848, men efter fredslutningen 1851 tog han sin afsked fra flåden.

»Fregat-rigget jern-skrueskib«

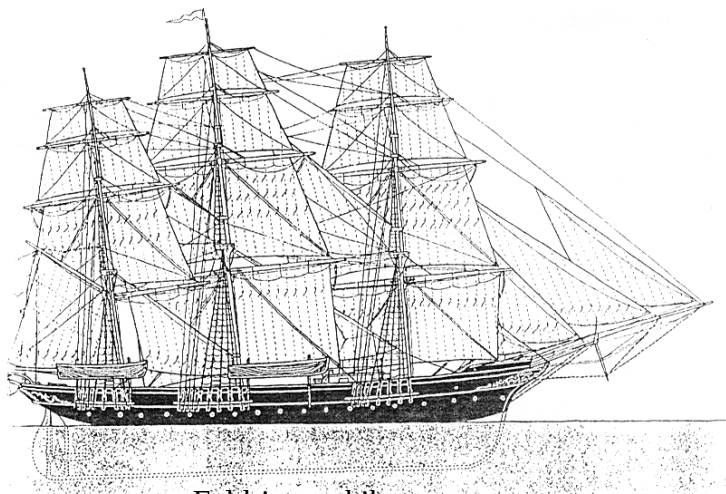
Stage nærede en stor interesse for alt, der havde med søfart at gøre og ved oprettelsen af Sø- og Handelsretten 1862 blev han medlem af denne. Stage var også blandt talsmændene til forslaget om kontrakter mellem skibsførere og lærlinge. Da han som 14-årig kom ud som skibsdreng i langfart med et kompagniskib, var de 6 drenge på hver vagt, og som de øvrige var han blevet oplært ved hjælp af tørre tærsk, skønt skibets fører var hans fader. Senere havde han som ungmand, matros, styrmand, skipper og skibsreder haft lejlighed til fra forskellige synsvinkler at indse betydningen af gode forhold for sømandsuddannelsen. Han havde samtidig været vidne til, at mulighederne for at få den traditionelle uddannelse blev færre.

Dette var medvirkende til, at skibsreder C.F. Stage og hans hustru, da de ønskede at sætte et varigt minde over deres afdøde søn, valgte at knytte hans navn til et skoleskib for vordende koffardisøtmænd. Året efter sønnens død kontraherede han i 1881 med Burmeister & Wains skibsværft om bygningen af et »Fregat-rigget jern-skrueskib, der skal gøre tjeneste som øvelsesskib«. Af hensyn til skibets specielle anvendelse skulle der ved bygningen anvendes de bedste materialer, og arbejdets udførelse skulle ske med den størst mulige nøjagtighed. Konstruktionstegningerne blev udført af skibskonstruktør Christian Erik de Thurah og nybygningskontrakten blev underskrevet 27. april 1881.

Stiftelsen »Georg Stages Minde«

Mens skibet var under bygning inviterede C.F.G. Stage til møde, hvor han forelagde sine planer for det bestilte fartøj i en indbudt kreds der bl.a. bestod af C.F. Tietgen - Bankdirektør, etatsråd m.v., Theo. Koch - skibsreder, L.N. Hvidt - assurancebestyrer, N.J. Jespersen og C.A. Bruun begge orlogskaptajner. Indenfor denne lille kreds blev dannet Stiftelsen Georg Stages Minde. Stiftelsens formålsparagraf lød: »at give unge mennesker, der ønsker at fare til søs, særlig når deres kår ikke tillade dem på anden måde at sørge for deres første sømandsuddannelse, den første undervisning i praktisk sømandsgerning om bord i et dertil bestemt skoleskib«. Stiftelsen så officielt dags lys den 16. februar 1882 og den første bestyrelse kom til at bestå af de ovennævnte personer samt naturligvis C.F.G. Stage.

GEORG STAGE

Fuldrigget skib

Det til formålet bestemte skib var Burmeister & Wains nybygning nr. 120, der sattes i vandet 11. marts 1882 med navnet GEORG STAGE. Det var et lille tremastet fuldskib med klipperbygget skrog af jern, der havde dimensionerne: længde 102 fod, bredde 25 fod og dybde i rummet 12,8 fod. Bruttotonnagen var 206 og nettotonnagen 144.

Under dæk var skibet inddelt med 4 skodder. På banjerne, der var opholdssted for drengene, indrettedes køjekrønge til montering af 80 hængekøjer. Hængekøjerne var iøvrigt forsynede med madras og tæppe. På dørken opstilledes skaffeborde med bænke. Til belysning indrettedes køjer med ti tommers diameter langs begge skibssider. Kabys indrettedes ved dampkedlen, der desuden leverede kraften til den 4-cylindrede compound maskine, der kunne udvikle 25 nominelle hestes kraft. Maskinen drev en tobladet propel, som kunne hejses op i en skruebrønd, når den ikke var i brug.

Som udsmykning anbragtes på stævnen en gallionsfigur af træ. Den blev senere afløst af en bronzefigur, fordi drengene praktiserede den tids grafitti ved at snitte i udsmykningen, som forestillede ægteparrets afdøde søn. Agterskibet blev forsynet med ornamenter efter tidens skik.

Skibet var fregat-rigget med master af jern og pitchpine. Stormasten havde en længde af 98 fod fra køl til top. Storråren var 50 fod lang. Sejlføringen bestod af fire råsejl på hver af de tre master. Storsejl,

GEORG STAGE i København ca. 1890.

mærsejl, bramsejl og røjl som sejlene på stormasten benævntes. På mesanmasten fandtes desuden mesanen. Fra den lange klyverbom førtes jager, klyver og forestængestagejl. Det gav et sejlareal på ca. 8000 kvfod, hvortil kom læsejl med yderligere 400 kvfod. den faste rig var fremstillet af stålwire. Flaggods bestod bl.a. af navnestander, lodsflag, signalflag (med tilhørende kodebog) . Skibets registreringsflag (N.T.G.D fra 1933 O.Z.Y.A.) og »Blå Peter«, så skibet kunne annoncere klar til afsejling. GEORG STAGE var som målene antyder ikke noget stort skib, faktisk var det et af verdens mindste fuldriggede skibe, men takket være en yderst heldig konstruktion, samtidig et af verdens smukkeste skibe af typen.

Stiftelsen Georg Stages Minde mødte stor velvilje hos betydelige mænd indenfor dansk skibsfart og handel, og fra første færd kunne man basere en del af driftsudgifterne på bidrag fra private. Til hjælp ved bestridelse af de årlige udgifter blev der i 1883 af Frederik Stage og hans hustru ved testamente oprettet et stort legat. Få år senere begyndte også staten at bevilge regelmæssigt tilskud til skoleskibet.

Uddannelsen

De første 30 år var marineofficerer førere af GEORG STAGE, hvilket blev begrundet med, at disse mentes at have større pædagogisk erfaring, når det gjaldt at holde styr på en stor flok unge mænd og tilegne dem visse færdigheder inden for kortest mulig tid. Det var naturligt, og vel også nødvendigt, at uddannelsen foregik som i en orlogsmand, hvor korporlig revselse i en årrække hørte til de disciplinære midler, ligesom man brugte tovendten til at sætte skub i drengene, når de skulle til vejrs.

GEORG STAGE stod den 25. maj 1882 ud fra København på sit første togt som øvelsesskib med 80 drenge ombord. Efter at have henligget nogen tid i Øresund, hvor drengen fik lejlighed til at gøre sig bekendte med skibet, sejlede det rundt i danske og nærliggende farvande i ca. 5 måneder. Undervisningen var hver gang meget lig den undervisning, som drenge modtog på togtet i 1919, hvor skemaet så sådan ud:

103	timers	Rejsningsøvelser og manøvrer.
63	timers	Roning og vrikning.
92	timers	Skibsmanding.
19	timers	Styring.

17	timers	Lodning.
50	timers	Sejlmagerarbejde.
68	timers	Teori.
22	timers	Svømning.
14	gange	Signalering m.m.

Hvortil kom alle de øvrige opgaver, som ikke umiddelbart kunne inddeles i timer. Det var ting som ankringer, letninger, stagvendinger, halsninger, rebninger, sejlbjærgninger, sejlsætninger, afholdninger, tildrejninger og redningsforsøg.

Katastrofen

En katastrofe ramte skibet, da det ved midnat mellem den 25. og 26. juni 1905 blev sejlet i sænk i Øresund af dampskibet ANCONA af Lieth. Påsejlingen skete med så stor kraft, at sejlskibets to forreste master væltede, og GEORG STAGE sank i løbet af kun tre minutter. Skønt eleverne var veltrænede i bådmanøvre, var det udelukket, at der kunne sættes redningsbåde i vandet. De fleste, som kunne, sprang over bord, men 22 elever blev trukket ned med skibet eller blev dræbt af nedfaldende rundholter. Antallet af omkomne ville sikkert have været større, hvis ikke halvdelen af frivagten havde været på dækket i den milde nat for at se fyrværkeriet inde fra Tivoli.

GEORG STAGE blev bjærget og repareret, og i forbindelse med reparationerne blev dampmaskinen pillet ud. Det sparede vægt, og det gav plads for indbygning af vandtætte skotter. I en halv snes år derefter sejlede GEORG STAGE som rent sejlskib, men under en oplægning i begyndelsen af 1. verdenskrig blev installeret en Alfa-motor på 50 HK.

Skibets videre skæbne.

Efter godt 50 års tjeneste som dansk skoleskib blev den gamle fuldrigger afløst af et nyt stålskib. GEORG STAGE I blev solgt til den engelske forfatter, kaptajn Allan Villiers. Efter overtagelsen i England blev skibet, der nu var omdøbt til JOSEPH KONRAD, sejlet til New York, hvor det skulle udrustes til jordomsejling, fremdeles som en slags skoleskib. Nytårsaften ankom JOSEPH KONRAD til Hudson floden og ankrede op ud for Brooklyn. Fem unge besætningsmedlemmer blev sat til at passe skibet, mens resten fik landlov. Et pludseligt optrækkende uvejr slog skibet på land, men takket være de vandtætte skotter led skibet ikke totalforlis. Det blev bjærget og repareret, og kunne uden større forsinkelse starte jordomsejlingen, der tog et par år.

Gamle GEORG STAGE, der var bygget til fart i Nordsøen og Østersøen, havde vist, at skibet selv i en alder af 53 år kunne klare Kap Horn, og efter jordomsejlingen blev skibet i 1937 solgt til millionæren Harrington Hartford for at blive ombygget til luksusskib.

Al luksus blev dog fjernet igen, da JOSEPH KONRAD under den anden verdenskrig blev overdraget til Maritime Commission for igen at gøre tjeneste som amerikansk skoleskib. Efter krigen blev skibet overdraget til det søhistoriske selskab »The Maritime Historical Association of Mystic«, Connecticut. (www.mysticseaport.org - søg på: Joseph Konrad)

JOSEPH KONRAD ligger (i 1960) stadig ved Mystic og er ikke kun en museumsgenstand. Det søhistoriske selskab benytter den lille windjammer som stationært skoleskib for både drenge og piger. Om bord i fuldriggeren bor de og spiser og klatrer i rigningen, mens den praktiske sejlads foregår i småbåde på floden eller i en lille skonnert ude til søs.

Teksten om den første GEORG STAGE er skrevet ud fra flg. kilder:

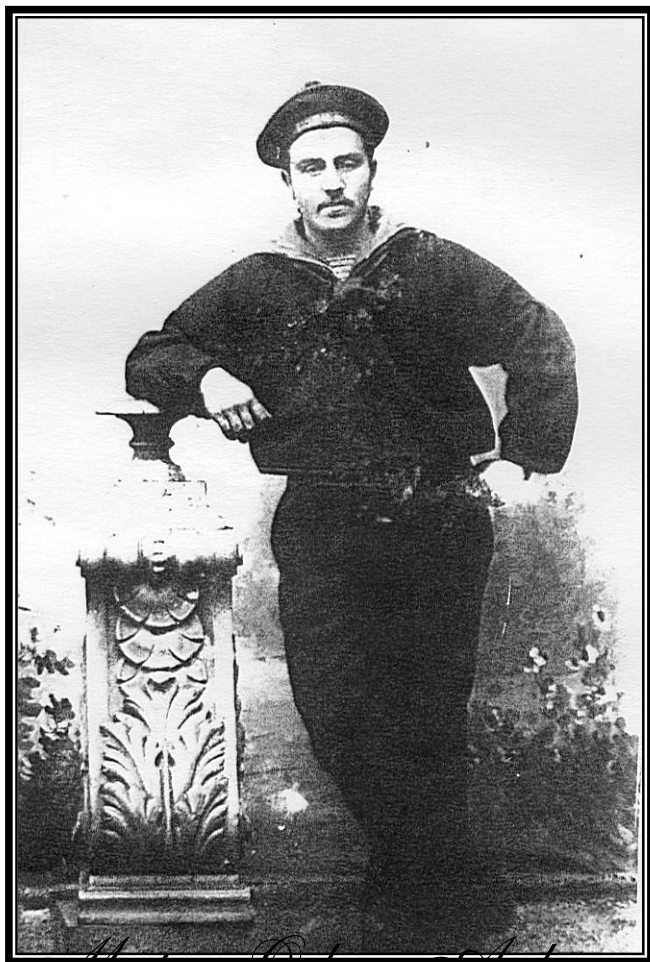
- a. *Holger Munchaus Petersen: **Frem ad søvejen** (Fiskeri- og Søfartsmuseet · Saltvandsakvariet · Esbjerg · 1988)*
- b. *Kaj Lund: **Vinden er vor 3** · Dansk ungdom på gamle træskibe (Borgen · 1980)*

DAGBOGSOPTEGNELSER

De følgende sider er en afskrift af den dagbog, som Oskar Åkesen med sirlig blyantshåndskrift nedfældede i et kollegiehæfte. Bogen befinder sig i dag hos Knud Ågesen, søn af Ejlar Ågesen, der var søn af Oskar Aakesen, hvis far Svante Åkeson udvandrede fra Sverige.

Den oprindelige stavemåde er bevaret i afskriften, dog er der indsat kommaer, hvor det skønnes at ville lette læsningen.

Kirsten Jepsen

Matros Oskar Stakesen

Dagbogsoptegnelser

18.april - 30.august 1900

Onsdag d. 18^{ende} April 1900.

1ste dag ombord

Jeg rejste fra Vejle anførte Dag og Dato Kl 1 om Natten til Frederitzia og derfra med Færgen over Lillebælt. I Strib var der et Ophold paa en Snes Minutter. Toget jeg rejste med var et Iltog, og det holdt altsaa kun ved Odense en 4-5 Minutter og kørte derfra til Nyborg, hvor Toget kørte lige ud til Færgen, som gaar over Store-Bælt. Ombord paa Færgen traf jeg en, som ogsaa skulde ombord paa Georg Stage, og vi bleve snart godt kendte. I Korsør holdt Toget omtrent en halv Time. Fra Korsør kørte vi til København uden at holde forbi Byerne Slagelse, Sorø, Ringsted, og Roskilde.

Da 17 og jeg kom til København lejede vi en droske, som kørte os til Toldbodpladsen, og der vare vi saa hældige at træffe et Par af Styrmandene, som saa roede os om til Georg Stage, hvor vi ankom Kl. 9. Da vi kom ombord, blev jeg sat til at vaske Gulvet i Kaptajnens Kahyt. Kl. 1¹⁰ ankom de øvrige Elever og Kl. 4 spiste vi til Middag. Kl. 8 blev der peben til Køjs.

Torsdag d. 19^{ende} April

2^{den} dag ombord

Om Natten fra 3-4 havde jeg Vagt. Kl. 6 blev der peben op, og efter at vi havde faaet Køjerne lagte i Finkenættet fik vi The Kl. 7. Kl. 9 fik vi Kaffe og mellem 9 og 12 vare vi henne og faa vort Tøj udleveret. Kl. 12 spiste vi til Middag, og derefter vare vi inde i Byen og sendte vort Tøj hjem. Kl. 3 sejlede vi ud fra Kaien, men vi stødte paa Grund lige ud for Orlogsskibet Gejser, og der maatte en Damper til at bringe os flot igen. Kl. 7 ankom vi ud for Humlebæk.

Fredag d. 20^{ende} April

3^{die} dag ombord

Vi blev purrede til sædvanlig Tid nemlig Kl. 6 og Kl. 7 fik vi The og Kl. 9 spulede nogle Dæk medens andre vare ude at ro. Kl. 9 fik vi Kaffe. Fra 9-10 Gymnastik. Kl. 12 fik vi Middagsmad. Efter Middag vare nogle til Tops medens andre vare ude at ro. Efter at vi havde været til Tops, kom vi ned for at sy numre paa vort Tøj. Efter The Kl. 6 vare Reserven til Storbaaden i Humlebæk Havn, men vi kom ikke i Land.

Lørdag d. 21^{ende} April

4de dag ombord

Der blev peben op til sædvanlig Tid, og efter The kom jeg til at pudse ved Rattet. Efter Kaffen Kl. 9 kom jeg i Storbaaden (paa Bagbordssiden) og vi roede saa til Kl. 12, men det vilde ikke rigtig gaa. Det kneb ikke saa lidt med at komme hen til Faldrebet og jeg fik tre Søer ind over Ryggen og blev derved godt vaad. Kl. 12 spiste vi Klipfisk og Vandgrød til Middag. Mellem 12 og 1½ kom vi alle til at sy. Kl. 2 passerede to Topsejlsskonnerter os og de lagde begge op Syd for os. Lidt efter sejlede en Tremastet Skonnert forbi. Fra 2-2½ førte vi Dagbog. Om Eftermiddagen var jeg ude at ro, og derefter var jeg ved at sy.

Søndag d. 22^{ende} April

5te Dag i Søen

Om Formiddagen spulede vi Dæk og efter Kaffe var jeg med Baaden i Land efter Post. Da vi kom tilbage, blev der holdt Gudstjeneste, og saa spiste vi til Middag; efter Middag var jeg ved at skrive Breve og Dagbog. Om Eftermiddagen var jeg i Land med Storbaaden efter og med Kaptajnens Fremmede. Den første Gang vi vare i Land løb No. 71 bort. Det var omkring Kl. 4. Om Aftenen havde vi Musik ombord. Fra 10-11 havde jeg Vagt.

Mandag d. 23^{ende} April

6te Dag ombord

Om Formiddagen spulede vi Dæk og efter Kaffe vare vi til Tops for at lære at gøre Sejlene fast, jeg var oppe i Fokken. Til Middag fik vi Grønkaal og Flæsk og fra 1¾-2 førte vi Dagbog. Om Eftermiddagen var vi til Tops alle Mand, og om Aftenen vare vi ude at ro.

Tirsdag d. 24^{ende} April

7^{ende} Dag ombord

Kl. 6²⁰ drak vi The, og efter at vi havde skaffet, kom jeg til at gøre rent nede paa Banjerne. Kl. 9 drak vi Kaffe, og resten af Formiddagen vare vi til Tops. Kl. 12¾ ankom Styrbordsjollen med Dessertøren, som løb bort i Søndags. Om Eftermiddagen vare vi alle til Tops og satte Sejl til.

Onsdag d. 25^{ende} April

8^{ende} Dag ombord

St.St. / N.V. / Byger

Fra 2-3 om Morgen en havde jeg Vagt paa Dækket. Om Formiddagen spulede vi Dækkene som sædvanlig, og efter Kaffe Kl. 9 forklarede Styrmandene hvortil Enderne som hang om paa Dækket skulde bruges.

Fra 10-11 havde jeg Udkig paa Bakken. Fra 11-11½ forklarede Hr. Hansen noget om Rigningen og om Sejlene. Fra 11½-2 havde vi fri. 2-2¼ førte vi dagbog. Vi fik kogt Sild og Kærnemælksvælling til Middag. Kl. 12 passerede en dansk Torpedobaad os i nogen Afstand. Om Eftermiddagen blev alt det Tøj, vi havde, skrevet op og om Aftenen var jeg med Storbaaden i Land efter Post. Vi vare i Olietøj, men da Vinden lagde sig meget, gik Søerne ikke saa højt.

Torsdag d. 26^{ende} April

9^{ende} Dag ombord

Vind ! Vest, svag Kuling.

Efter The vare 2 Baade i Land efter fersk Vaskevand og efter Kaffe satte vi alle Sejl til og vendte, men vi sejlede ikke. Vi fik Ærter og Flæsk til Middag. Om Middagen havde vi ikke Musik det plejer vi ellers at have. Fra 2-2¼ førte Bagbordsvagt Dagbog. I Gaar fik vi tre nye Elever om Bord. Den ene var egentlig ikke ny, thi han kom ombord i København samtidig med os andre, men da vi kom til Humlebæk fik han lov til at rejse til København for at blive Konfirmeret. Den anden, som kom ombord var en ubetydelig lille Fyr. Den tredie havde været til Orlogs og kom nu lige fra Fregatten »Sjælland«. Om Eftermiddagen krydsede vi lidt omkring for at blive sat ind i Sejlføringen. Om Aftenen vare 4 Baade; nemlig Storb., Bagbordsjollen, Gikken og Storbaadsjollen ude at ro. De 2 Baade vare i Land efter Vand.

Fredag d. 27^{ende} April

10^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen næsten slet ingen Vind, men vi vare alligevel ude at sejle, men vi kom kun lidt frem. Til Middag fik vi Hvidkaalssuppe og Oksekød. En lille Times Tid efter at vi havde skaffet blev der igen sat Sejl til og da det var en temmelig frisk Nord Vest Kuling gik det raskt

fremad og vi vare tæt ovre under Sverriges Kyst mange Gange, men vi fik aldrig lov til at ankre men maatte vende hver Gang og det var alt andet end let. Kl. 5 var Bagbordsjollen i Land med Post og fra 5-5²⁰ førte vi Dagbog. Efter The skiftede vi alle Tøi baade hvidt Sejldugstøj og Strømper og Undertøj.

Lørdag d. 28^{ende} April
Frisk Kuling af Vest.

11te Dag ombord

Straks efter at vi havde drukkert The kom alle Mand til at vaske Tøj. Det var alt andet end behageligt men det gik alligevel. Dette vaskeri tog næsten til Middag og efter at vi havde spulet Dækket og gjort rent nede paa Banjerne vare vi fri for denne Dag. Lige efter Middag var Styrbordsvagten i Land og Bagbordsvagten maatte bestille hvad vi vilde. Om Aftenen da Baadene kom tilbage fik vi at vide at lille Plambæk fra København var løben hjem.

Søndag d. 29^{ende} April
Stærk Kuling fra Sydvest.

12te Dag ombord

Om Formiddagen spulede vi Dæk og gjorde rent paa Banjerne. Gudstjeneste om Formiddagen. Til Middag fik vi Grynssuppe og Oksekød. Om Eftermiddagen vare to Baade i Land, den første efter Post, den anden efter Fremmede til Hr. Hansen. Ved samme Lejlighed fik vi Plambæk No. 45 med ombord igen. Vi vare i Olietøj da Søerne gik temmelig højt.

Mandag d. 30te April
F.K. S.V.

13^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen sejlede vi lidt omkring men vendte tilbage til den gamle Ankerplads ud for Humlebæk. Om Middag fik vi Vandgrød med Ærter i og Klipfisk. Maden var ellers god nok og det var Smørstikkerens Skyld at der var lidt Ærter i. Lige over Middag lettede vi igen og sejlede en Tur over mod Helsingør. Saaledes krydsede vi omkring en 3-4 Timers Tid. Om Aftenen vare tre Baade i Land, de to vare inde efter Vand. Fra 6-7 havde jeg Vagt paa Bakken og 5 Minutter efter saa jeg et

stort hvidt Skib sejle helt ovre under Sverrigs Kyst lige ud for Helsingborg. Da det blev bekendt paa Skibet blev det alt andet end venligt optaget af højere vedkommende at jeg ikke havde varskoet for det.

Tirsdag d. 1ste Maj

14^{ende} Dag ombord

Stærk Blæst af Sydvest, regn.

Jeg havde Vagt fra 4-5 om Morgen. Om Formiddagen var Bagbordsjollen i Land. Det var en haard Tur for dem at komme ombord igen men det gik dog uden Uheld. Tre af Baadens Besætning kastede op efter en større Maalestok da de sejlede tilbage. Ombord paa Skibet begyndte mange at kaste op omkring ved Kl. 8 og efter Middagsmaden, som bestod af Karrysuppe med Oksekød til, det var meget storartet Kød vi fik, blev det helt galt, og der stod omtrent en snes Stykker omkring ved Rælingen og gav op, det var just ikke et opbyggende Syn. Skibet vippede ogsaa temmelig godt.

Om Eftermiddagen blev der fyret mer i Maskinen saa det var meget behageligt at være der nede. Om Formiddagen havde Bagbordsvagt Teori medens Styrbordsvagten var ved at lære at sy paa sejl. Om Aftenen vare to Baade i Land efter Vand og een efter Post.

Onsdag d. 2^{den} Maj

15^{ende} Dag ombord

Vind flov S.V.

Om Formiddagen gjorde vi det sædvanlige Arbejde og efter Kaffe lettede vi Anker og krydsede lidt omkring. Til Middag fik vi kogt Sild og Kærnemælkssuppe.

Kl. 1¼ lettede vi igen og sejlede lidt omkring. Da Kl. var 4 sejlede vi tilbage til vor gamle Ankerplads ud for Humlebæk og efter at Sejlene vare gjorde fast drak vi The og derefter var Styrbordsvagt i Land til Kl. 8.

Torsdag d. 3^{die} Maj

16^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen sejlede vi lidt omkring men vendte tilbage til Humlebæk om Middagen. Kl. 1½ lettede vi igen og sejlede saa længere

Nord paa og ankrede op ud for Snekkersten. Om Aftenen var der en Jolle i Land efter Post.

Fredag d. 4de Maj

17^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen sejlede vi omkring og efter Middag laa vi stille og øvede os med at gøre Sejl fast og los igen. Henimod Aften vare de Elever, der havde arbejdet ombord paa Skibet, medens det laa i Havn, i Land. Efter The var der en Jolle i Land efter Vand.

Lørdag d. 5te Maj

18^{ende} Dag ombord

Straks efter Theen om Morgen kom vi alle til at vaske Tøj denne Gang gik det bedre end sidste Gang og vi blev ikke saa lidt før færdige end sidste Lørdag. Efter Vaskningen blev hele Skibet spulet. Til Middag fik vi Ærter og Flæsk. Saa snart vi vare færdige med at spise skulde vi trække i vort Paradetøj og Kl 1 sejlede Bagbordsvagten til Snekkersten for at marcere derfra til Hælsingør.

I Kronborg vare vi omkring at bese mange Ting ikke at forglemme Malerisamlingen der var meget stort. Der var især mange Bibelske Malerier og der var ogsaa mange Billeder af Konger. Fra Malerisamlingen gik Turen op i et af Taarnene hvorfra der var en storartet Udsigt over Helsingør og Øresund derfra kunde man ogsaa se Kullen i Sverrige. Op til denne Platform var der ikke mindre end 145 Stentrapper og det var endda ikke saa nær det højeste Taarn. Fra Taarnet gik Turen ind i Kirken der var meget pragtfuld med mange indskrifter paa Tysk. Alle Stolene vare meget smukt udskaarne og paa venstre Side lige over for Prædikestolen var der en Kongelocie. Vi vare ogsaa nede i Kassematerne og besaa flere Gange. Murene i Kassematerne vare 15 Fod tykke. Vi saa blandt andet Stederne hvor Præsten Henrik Gerner og Tuxcen sad fangne. Man skal undre over at et Menneske kan udholde at være i saa mørkt et Hul i saa lang Tid.

Efter at vi havde beset Fæstningen fik vi Lov til at spadserere omkring i Byen en halvanden Times Tid. Da Kl. var 5¼ spadserede vi tilbage til Snekkersten. Det var en haard Tur for os at gaa det lille Stykke Vej. Vi fik Vandgrød til Aften.

Søndag d. 6te Maj

19^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen spulede vi Dæk, og derefter fik vi Kaffe. Efter Kaffen klædte vi os om i Paradetøj. Vi fik Karysuppe og Oksekød til Middag. Efter Middag var Styrbordsvagten i Kronborg. Om Eftermiddagen var jeg i Land med Jollen 3 Gange, sidste Gang kom vi først ombord Kl 10 $\frac{3}{4}$. Da vi vare inde i Havnen kunde vi se at Skoven var ved at grønnes og det kan den jo næsten heller ikke andet i saadant godt Vejr det har været i den sidste Tid.

Mandag d. 7^{ende} Maj

20^{ende} Dag ombord

Efter The var 5 og 6te Bakke ude at ro medens Resten gjorde rent paa Banjerne og paa Dækket. Lige efter Kaffen begyndte vi at hive Ankeret ind og Kl. 9 $\frac{1}{2}$ lettede vi. Kl. 11⁴⁰ ankrede vi op ud for Humlebæk. Vi fik Vandgrød og Klipfisk til Middag. Kl. 1 $\frac{1}{2}$ lettede vi igen. Om Formiddagen havde Styrbordsvagten Teori medens Bagbordsvagten passede Sejlene om Eftermiddagen var Styrbordsvagten nede at føre Dagbog og derefter førte Bagbordsvagten Dagbog medens Styrbordsvagten passede Sejlene. Vi kom til Humlebæk Kl. 5 $\frac{1}{2}$ og efter The vare alle 5 Joller i Vandet og der var Kaproning mellem Jollerne. Om Eftermiddagen sejlede Korvetten Dagmar forbi os.

Tirsdag d. 8^{ende} Maj

21^{ende} Dag ombord

Da det var fuldstændig Vindstille kunde vi ikke sejle men vi havde Øvelse med at gøre Sejl los og sætte dem fast igen. Kl. 10 $\frac{1}{2}$ blev alle Joller sat i Vandet og vi havde saa Roøvelse en god Times Tid. Vi fik Karrysuppe og Oksekød til Middag. Om Middagen kom der 5 Damer ombord. Om Eftermiddagen vare alle Jollerne i Vandet og 3 af Baadene havde Roøvelse lige til Kl 5 $\frac{1}{2}$. Kl 3 kom jeg i Gikken sammen med 9 andre. Vi havde først Roøvelse en halvanden Times Tid og saa kom vi tilbage til Skibet igen men roede saa straks ind til Humlebæk for at hente Kaptajnen og hans Fremmeder. Efter at vi havde været ombord med dem maatte vi straks ind igen for at hente flere. Vi laa saa og ventede efter dem en god Times Tid. Da vi saa kom ombord igen var

Kl. over 7 og vi fik saa The og Sigtebrød fordi vi havde ventet saa længe. Jeg havde Vagt fra 11-12 om Natten.

Onsdag d. 9^{ende} Maj

22^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe om Formiddagen lettede vi og sejlede til København vi kom ikke helt dertil da Vinden ikke var rigtig gunstig. Om Morgen en opdagede vi en Skonnert inde under Land som var løben paa Grund. Da det blæste temmelig godt var det en rask Tur vi havde. Vi fik Sødsuppe og Blodbudding til Middag. Ved Middagstid sejlede der et stort fuldrigget Skib forbi i nogen Afstand. Vi ligger nu for Tiden ud for Skodsborg et Stykke Nord for København. Om Aftenen sejlede vi omtrent til Tuborg.

Torsdag d. 10^{ende} Maj

23^{ende} Dag ombord

Om Morgen en var jeg med en Jolle i Land med Mester. Da vi kom tilbage drak vi Kaffe, og derefter kom 48 og jeg til at vaske Skibet udenbords, dette tog til Kl. 10½. Derefter havde vi forberedende Øvelser en halv Times Tid. Kl. 11½ fik nogle Københavnerne Landlov til næste Dags Morgen Kl. 8. Vi fik Ærter og Flæsk til Middag. Tæt ved vor Ankerplads ligger der en sunken Galease, kun Masten rager op af Vandet. Man siger at Skipperen, hans Kone og en 14 Aars Dreng er druknet. Om Eftermiddagen havde vi Roøvelse.

Fredag d. 11te Maj

24^{ende} Dag ombord

I Dag er det store Bededag. Om Formiddagen blev der sendt en Jolle i Land for at hente Admiralen og Kaptajnen, men ingen af dem kom. Vi fik fersk Kødsuppe og Oksekød til Middag. Lige efter Middag kom vi til at vaske Tøj, da vi vare færdige, havde vi fri. Om Eftermiddagen var jeg med en Jolle i Land efter Post.

Lørdag d. 12te Maj

25^{ende} Dag ombord

Om Morgen en vaskede og skrubbede vi mere end sedvanlig godt, da det skulde være rigtig fint til Kaptajnens og Admiralens Ankomst. Admiralen kom ombord Kl. 11. Et Kvarter over Elleve tog vi vasketøjjet

ind, derefter blev det eftersat, og de der ikke havde vasket det rent maatte gøre det om. Sammen med Admiralen kom ogsaa Styrmand Mikkelsens Fader ombord. Vi fik Brødsuppe og salt Kød til Middag. Om Eftermiddagen sejlede vi.

Søndag d. 13^{ende} Maj

26^{ende} Dag ombord

Lige efter The om Morgen en lettede vi og begyndte at krydse Nord paa. Til sedvanlig Tid havde vi Gudstjeneste og en Times Tid derefter blev Styrmand Mikkelsen sat i Land. Vi sejlede hele Dagen lige til Kl. 8 om Aftenen saa ankrede vi op lidt Syd for Helsingør. Bagbordsvagt havde Vagt paa Dækket til Kl. 1⁴⁰ om Middagen saa blev vi afløst af Styrbordsvagten som havde Vagt til Kl. 6.

Mandag d. 14^{ende} Maj

27^{ende} Dag ombord

Vi lettede efter The ligesom i Gaar. Det meste af Formiddagen var der næsten slet ingen Vind, saa det gik kun langsomt fremad. Omkring ved Middagstid friskede det op, men da vi havde Modvind, maatte vi krydse hele Tiden.

Om Formiddagen havde Styrbordsvagt Vagt, medens Bagbordsvagt havde Teori og Sejlmageri. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt fri til Kl. 6 og den havde saa Vagt til Kl. 12 om Natten. Bagbordsvagt havde saa Vagt fra Kl. 12 til 4. Mellem 12 og 2 var det næsten fuldstændig Vindstille. Fra 4 til 8 havde Styrbordsvagt Vagt.

Tirsdag d. 15^{ende} Maj

28^{ende} Dag ombord

Styrbordsvagten drak The Kl. 5 om Morgen en og Kaffe Kl. 8¼. Bagbordsvagt havde fri fra 4 til 7, og i denne Tid vare vi til Køjs. Da vi kom op Kl. 7, fik vi Kaffe. Fra 8 til 12 havde Styrbordsvagt fri, og de kunde da bestille hvad de vilde nede paa Banjerne. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagten Vagt, medens Bagbordsvagt havde Sejlsyning og Teori paa Banjerne. Bagbordsvagt havde første og sidste Vagt i Nat. Vi vare slet ikke til Køjs i Nat, men maatte ligge med Tøjet paa paa Dækket eller ogsaa paa Kistebænkene.

Onsdag d. 16^{ende} Maj

29^{ende} Dag ombord

Bagbordsvagt havde Vagt fra 4 til 7. Kl. 7 ankrede vi i Æbeltoft Vig. Kl. 7½ fik vi Kaffe, og derefter havde vi fri til Kl. 11. Fra 1½ - 2 førte vi Dagbog. Om Eftermiddagen havde vi Teori og Sejlmageri. Efter The vare vi til Tops og satte Sejl og rebede flere Gange. Vi kom til Køjs Kl. 8 om Aftenen.

Torsdag d. 17^{ende} Maj

30te Dag ombord

Jeg havde Vagt fra 1 til 2 om Natten. Da vi havde drukket The om Morgen, lattede vi og begyndte at krydse ind mod Aarhus. Vi havde Vagt om Formiddagen, medens Styrbordsvagt havde Teori og Sejlmageri. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Teori og Sejlmageri. Vi ankrede inde i Kaløvig Kl. 4 om Eftermiddagen. Vi laa ikke ret langt fra Kysten og vi kunde tydeligt se huse og gaarde. Vi kunde ogsaa se Ruinerne af Kalø Slot. Der laa en Herregaard ved Navn Vosgaard tæt ved os. Efter at vi havde ankret var Gikken i Land to Gange. Om Aftenen blev nogle der havde for langt Haar klippede.

Fredag d. 18^{ende} Maj

31te Dag ombord

6te og 8^{ende} Bakke bleve purrede lidt før de andre, for at vi kunde komme op at begynde at hive ind på (Spillet) Kæden. Kl. 6½ bleve vi afløste af 5te og 7^{ende} Bakke, og vi fik så Lov til at gaa hen at vaske os og derefter drak vi The. Styrbordsvagt havde Vagt i Formiddag medens vi vare nede paa Banjerne til Teori og Sejlmageri. Fredag Aften ankrede vi op ud for Skodsborg.

Lørdag d. 19^{ende} Maj

32te Dag ombord

Det var egentlig Bestemmelsen at vi skulde sejle, men saa kom vi til at vaske i Stedet for. Efter The om Aftenen lattede vi og sejlede lidt Syd paa, hvor vi saa kastede Anker igen. Kl. 9 kom Damperen Lodsén og slæbte os ind paa Tuborg Rev.

Søndag d. 20^{ende} Maj

33te Dag ombord

Vi spulede Dæk som sedvanlig og derefter klædte vi os i Paradetøj. Kl. 10 forlod Admiralen os og han blev roet i Land i Gikken. Kl. 11½ fik Københavnerne og de andre, der havde Familie, de kunde ligge hos om Natten, Landlov til Mandag Middag. Det blev i alt 42 Elever. Resten maatte blive ombord med Løfte om Landlov næste Dag.

Mandag d. 21^{ende} Maj

34te Dag ombord

Om Formiddagen gjorde vi rent paa Banjerne og derefter havde vi fri. Kl. 11 fik de, der skulde have Landlov, Ordre til at trække i Paradetøjet. Kl. 11½ spiste vi til Middag, og da vi vare færdige dermed, faldt vi paa Fartøjerne. Da vi kom ind til Tuborg, stod Landlovsgæsterne der og ventede. De roede saa tilbage til Skibet i Jollerne, og os andre fik lov til at gaa i Land. Kl. 7½ skulde vi igen møde paa Kaien ved Tuborg, saa det var en temmelig lang Landlov. Vi fik 2 Grise, 7 Høns og to Hundehvalpe ombord.

Tirsdag d. 22^{ende} Maj

35te Dag ombord

Om Formiddagen havde vi Sejlmanøvre og Roøvelse. Efter Middag lettede vi og begyndte at sejle Syd paa, men da vi havde Modvind, kom vi kun lidt fremad og Kl. 6 om Aftenen kastede vi Anker ind for Middelgrundsfortet.

Onsdag d. 23^{ende} Maj

36te Dag ombord

Om Formiddagen havde Styrbordsvagt Sejlmanøvre, medens Bagbordsvagt havde Teori og Sejlmageri paa Banjerne. Kl. 1½ lettede vi. Fra 2 til 2½ havde Bagbordsvagt Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Vagt paa Dækket, medens Styrbordsvagt var nede paa Banjerne. Da det næsten var Vindstille, drev vi mere tilbage, end vi kom fremad. Vi ankrede Kl. 7½ om Aftenen.

Torsdag d. 24 ende Maj

37te Dag ombord

I dag er det Kristi Himmelfartsdag, og det er altsaa en Fridag. Vi spulede som sedvanlig Dæk om Morgen, og derefter drak vi Kaffe. Vi havde saa en halv Times Tid, og derefter fik vi forberedende Øvelser. Kl. 10½ havde vi Gudstjeneste oppe paa Dækket. Om Eftermiddagen skulde vi egentlig sejle, men da det næsten var Vindstille blev vi liggende. Efter Gudstjenesten blev der indsat 4 nye Baksformænd; 4 af de gamle beholdt deres Pladser. Som Kendetegn fik vi røde Duske i Huerne i stedet for de blaa. Efter The blev vi 8 kaldt ned i Messen for at faa et Glas Vin.

Om Natten begyndte vi for første Gang med at have 2 Timers Vagt (om Natten) og istedet for to Vagter, blev der stillet tre; nemlig 1 paa Bakken, 1 som Ordonans og 1 paa Banjerne. Jeg havde Vagt fra 12-2, nemlig 1 Time paa Bakken og 1 paa Banjerne.

Fredag d. 25^{ende} Maj

38te Dag ombord

Styrbordsvagt blev purret Kl 4 om Morgen for at vi skulde lette. Bagbordsvagt blev først purret Kl 6, og da havde vi allerede sejlet et Stykke. Bagbordsvagt havde Vagt om Formiddagen. Om Formiddagen var det næsten Vindstille, men omkring ved Kl 1 friskede det betydeligt op. Om Natten havde Styrbordsvagt Hundevagten.

Lørdag d. 26^{ende} Maj

39te Dag ombord

Vi sejlede hele Formiddagen, uden at der hændte noget. Da vi kom i Nærheden af Christiansø, kom der en Lods ombord. Omkring ved 2 Tiden kom vi ind i Havnen og efter en Times Forløb fik vi fortøjet ved Bolværket. Efter The om Aftenen fik de fleste Lov til at gaa i Land til Kl 8½. Det var meget morsomt at se de store Stenblokke og de gamle Mure, som gaar omkring hele den inderste Del af Øen. Om Eftermiddagen havde vi Storskud oppe ved en Dam paa den højeste Del af Øen. Da vi vare færdige med at vaske, blev Tøjet hængt op paa Snore, som vare udspændte mellem Træerne. Om Natten stod der Vagt ved Tøjet.

Søndag d. 27^{ende} Maj

40^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen havde vi rengøring som sædvanlig, da vi vare færdige dermed, klædte vi os om i Paradetøj. Kl 1½ gik vi til kirke, der maatte kun blive de ombord, der havde 4 prikker. Efter at vi havde været i Kirke, fik vi Landlov til Kl 5¼. Da vi alle vare komne ombord, drak vi The, og derefter bjergede vi Vasketøjet. Da vi vare færdige dermed, fik vi Lov til at gaa i Land igen. Jeg var blandt andet oppe i Fyrtaarnet, der ligger tæt ved Kirken, men vi kunde ikke komme ind og se Maskineriet, da der ingen Mennesker var der oppe paa denne Tid af Dagen.

Mandag d. 28^{ende} Maj

41^{ende} Dag ombord

Under Rengøringen paa Dækket blev vore Kistebænke undersøgte for første Gang og ved denne lejlighed kom der mange gode Sager frem for Dagens Lys; f. Eks. Sukker, Æg, Pølse og lignende. Om Formiddagen efter Kaffe havde vi Roøvelser. Fra Kl 3 til Kl 5½ havde vi Sejlmanøvre. Efter The fik vi alle med nogle faa Undtagelser nær Landlov. Vi skulde være ombord igen Kl 8½.

Tirsdag d. 29^{ende} Maj

42^{ende} Dag ombord

Jeg havde Vagt om Natten fra 12 til 2. Om Formiddagen vare der 8 oppe i »Maanen« for at pynte med Flag og Blomster til Aften, da vi skal have Bal, medens 26 andre bar vand ombord. Lige efter Middag var der en Dykker ude i Havnen for at fiske Sten op. Om Eftermiddagen bar nogle Vand, medens andre vare ude at ro eller ogsaa gjorde de Sejl los og fast. Kl 7½ fik vi Lov til at trække i Paradetøj og Kl 8¼ gik vi op til »Maanen«. Vi havde Lov til at bliver der til Kl 11¾. Vi morede os storartet.

Paa Kristiansø er der slet ikke saa lidt at se paa, naar man aldrig har set et Klippeland før. Foruden de store Stenblokke, som findes paa hele Øen, er der Murene, som især ere interessante at se. Det maa have været et kolosalt Arbejde at opføre disse Mure, især i denne Tid da de ere opførte, man manglede jo baade de Maskiner og det gode Værktøj,

man nu er i Besiddelse af; alligevel vilde det ikke være let at lave det bedre nu til Dags. Flere Steder i Murene ere der Huller, hvor Portene havde været anbragte, ja man kan endog se de gamle Hængsler, som sidder der endnu. Flere Steder inden for Murene ere der Vandhuller, der ogsaa ere fra den Tid, da Øen var en Fæstning. Paa den højeste Del af Øen ligge Fyrtaarnet og ved Siden af dette er den store Sirene, paa den anden Side af øen er der ogsaa en Sirene, men den er mindre end den anden. Lige ved Siden af den store Sirene ligger Kirken, den er ikke ret stor, men der bor jo heller ikke saa mange paa Øen, saa den kan nok rumme dem. Prædikestolen, som i de fleste Kirker plejer at være i den ene Side af Kirken er her lige over Alteret. Paa begge Sider af Alteret staar der en Marmorstatue, der vist nok skal forestille to af Apostlene, lige over Alteret er der Kristusbilledet ligeledes i Marmor. Midt i Kirken over Gangen hænger der et Barkskip. Over Indgangen er Orglet.

Paa Frederiksborg bor der ogsaa Folk. Det eneste mærkelige der er et gammelt Taarn, der har været brugt til Fængsel.

Paa Græsholmene bor ingen Mennesker.

Onsdag d. 30te Maj

43^{ende} Dag ombord

Vi bleve først purrede Kl 7 om Morgenens, saa vi nok kunde faa udsovet. Efter kaffe kom 3 af Jollerne ud at ro, vi kom igen ombord Kl 11½. Vi havde fri til Kl 2½. Fra 2½ til 3½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen var der igen 3 Joller ude. Resten af Besætningen hjalp til med at faa Proviant ombord, eller ogsaa bar de Vand. Fra Kl 7 til 8 om Aftenen havde vi Sejlmanøvre. Første Styrmand kom ombord om Eftermiddagen.

Torsdag d. 31te Maj

44^{ende} Dag ombord

Efter Rengøringen drak vi Kaffe, og derefter havde vi forberedende Øvelser en god halv Times Tid. Fra 10-11½ havde vi Sejlmanøvre. Om Eftermiddagen fra 1½ til 2½ havde vi Dagbogsføring.

Om Eftermiddagen havde vi Tøjeftersyn. Efter The havde vi Landlov til kl 8½.

Sign. J.Jensen

Fredag d. 1ste Juni

45^{ende} Dag ombord

Om Morgenens havde vi Rengøring som sædvanlig, derefter kom nogle til at bære Vand, medens andre hejste Fartøjerne. Kl 9¾ stod vi ud af Havnen den modsatte Vej, vi vare komne ind. Bagbordsvagt havde Vagt om Formiddagen. Da vi stod ud af Havnen, havde hele Byens Ungdom forsamlet sig ved den yderste Del af Indløbet for at tage Afsked med os. Vi raabte 3 Gange Hurra for dem. Da vi havde sejlet et Par Timers Tid vendte vi og stod over mod Sverrig. Kl 11²⁵ vendte vi igen. Tyve Minutter i Tolv blev Styrbordsvagt purret. Kl 12 gik vi til Køjs.

Lørdag d. 2^{den} Juni

46^{ende} Dag ombord

Kl 1½ vendte vi igen. Kl 3⁴⁰ blev Bagbordsvagt purret igen og Kl 4 fik Styrbordsvagt Lov til at gaa til Køjs. Kl 4½ vaskede vi os og Kl 5 drak vi The, andet Skifte drak først. Efter The havde vi travlt med at spule Dæk. Kl 7 blev Styrbordsvagt purret og da de havde stuvet deres Køjer, vaskede de sig og derefter drak de Kaffe. Kl 8 drak Bagbordsvagt Kaffe, og da vi vare færdige dermed, havde vi forberedende Øvelser. Kl 9½ havde Bagbordsvagt slangning paa Banjerne. Kl 11½ skaffede vi. Kl 12½ skaffede Styrbordsvagt. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring.

Søndag d. 3^{die} Juni

47^{ende} Dag ombord

Første Pinsedag.

Om Formiddagen havde vi Rengøring som sædvanlig. Efter Kaffe trak vi Overtrækstøjet af og en halv Times Tid derefter havde vi Gudstjeneste. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Vagt. Hen paa Eftermiddagen satte vi Læsejl til for første Gang, men vi bjærgede dem igen lidt før Aften.

Mandag d. 4^{die} Juni

48^{ende} Dag ombord

Anden Pinsedag.

Da vi havde spulet den forreste Del af Dækket kom Bagbordsvagt til at vaske Tøj, og da Styrbordsvagt kom paa Dækket Kl 8 kom de

ogsaa til det. I Frivagterne havde vi Lov til at læse og skrive paa Banjerne.

Tirsdag d. 5te Juni

49^{ende} Dag ombord

Om Morgenens Kl 3½ blev Lodsflaget hejst og Kl 4 kom Lodsens ombord. Fra 4 til 8 havde Bagbordsvagt Frivagt og i denne Tid vare vi til Køjs saa vi saa ikke hvorledes den første Del af Skærgaardene. Lige ved Indløbet laa der et stort Fyrtaarn paa en Klippe. Kl 1 ankom vi til Dalarø. Om Eftermiddagen kom en Del af Besætningen til at male Skibet udenbords og indenbords. 2 Joller havde Røvelser om Eftermiddagen. Ved Dalarø var der meget smukt. Næsten alle Huse vare af Træ og de tog sig meget godt ud, naar man saa dem fra Søsiden.

Onsdag d. 6te Juni

50^{ende} Dag ombord

Om Morgenens Kl 5½ kom Lodsens ombord og lidt efter lettede vi og stod ind mod Stokholm. Indløbet var meget smukt og flere Steder gik Øerne saa tæt sammen, at to Skibe knapt kunde passere hinanden. Omkring paa Øerne voksede der nogle forkrøblede Dværgfyr og saa en Del Graner. Kl omkring ved Et ankom vi til Stokholm og kastede lidt efter Anker paa »Strømmen«.

Den sidste Del af Indløbet var meget smukt og langs Bredderne laa der smukke Villaer omgivne af Birkelunde. Vi kippede for Fæstningen Vaksholm. Da vi kom til Stokholm var der Fest i Djurgaarden, og der blev flaget over hele Byen. Det var nemlig Gustavsdagen, men det fik vi først at vide Dagen efter. Om Aftenen vare nogle, der havde malet paa Banjerne, i Land.

Torsdag d. 7^{ende} Juni

51^{ende} Dag ombord

Om Morgenens havde vi Rengøring som sædvanlig. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Landlov fra Kl 1 til Kl 9 om Aftenen. Det var en meget lang Landlov, og vi havde meget god Tid til at se os omkring i Byen. Vi saa da ogsaa mange smukke Bygninger f. Eks. det Kgl. Slot, Grand Hotel.

Fredag d. 8^{ende} Juni

52^{ende} Dag ombord

Om Morgenen havde vi Rengøring som sedvanlig. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Landlov. Om Aftenen bleve de budt over paa Skansen af Eleverne paa det svenske Skoleskib. De vare saa omkring i den Zoologiske Have for at se Dyrene. De kom ombord igen Kl 9.

Lørdag d. 9^{ende} Juni

53^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen havde vi Størvask og derefter spulede vi Dæk. Kl 11 klædte vi os om i Paradetøj og efter at vi havde skaffet, fik vi Lov til at gaa i Land. Kaptajnen, Første Styrmand, Hansen og Vedel vare med, og vi vare omkring og se Riddarholmskirken og det kongelige Slot. Inde i Riddarholmskirken ligger flere svenske Konger begravede f. Eks. Karl den 12te, Gustav Adolf og flere . Oven over Kisterne ere de erobrede Faner ophængte. Vi vare ogsaa inde i det kgl. Slot og der saa vi mange prægtige Gemakker. Vi saa ogsaa Stedet, hvor Kristian den Anden lod den svenske Adel henrette. Om Aftenen fik vi Billetter til Teatret, det vare Skuespillere fra København, der opførte Stykket.

Søndag d. 10^{ende} Juni

54^{ende} Dag ombord

Om Søndagen spulede vi Dæk og da vi vare færdige dermed fik vi Lov til at klæde os om i Paradetøj. Om Eftermiddagen vare der fremmeder ombord

Mandag d. 11te Juni

55^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen havde 3 af Jollebesætningerne Roøvelse. Efter Kaffe rejste No 48, han havde nemlig faaet Hyre med en dansk Skonnert, der ligevar kommen fra Sydamerika med Talg og laa nu og lossede. Den hed Anna af Kolding. Om Mandagen var Styrbordsvagt og nogle af Bagbordsvagt i Land.

Tirsdag d. 12te Juni

56^{ende} Dag ombord

Det var egentlig Bestemmelsen, at vi skulde have sejlet om Morgen, men vi kom alligevel ikke til det før Kl 9½. Giggen og Storbaaden vare i Land efter Fremmeder. Om Eftermiddagen mellem 1 og 2 ankom vi til Vaksholm, hvor det svenske Skoleskib Abraham Rydberg laa for Anker. Vi kastede ogsaa Anker lige i Nærheden. Om Eftermiddagen vare Eleverne derpaa ovre hos os at drikke Kaffe til Tak for den venlige Modtagelse, vi fik af dem i Stokholm. Kl godt 4 blev Kaptajnens fremmeder roet ind til Vaksholm. Vi kom tilbage derfra Kl 6½ og kort efter lettede vi og stod ud efter. Bagbordsvagt havde Hundevagten den første Nat.

Onsdag d. 13^{ende} Juni

57^{ende} Dag ombord

Onsdag Morgen blev Bagbordsvagt jo først purret Kl 7, og da vi havde vasket os og drukket Kaffe, fik vi Vagt om Formiddagen medens Styrbordsvagt havde Frivagt. Vi havde Splejsning paa Dækket. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Vagt, medens Bagbordsvagt havde Teori og Sejlmageri paa Banjerne.

Torsdag d. 14^{ende} Juni

58^{ende} Dag ombord

Styrbordsvagt havde Vagt om Formiddagen, medens Bagbordsvagt havde Frivagt. Om Formiddagen satte vi Læsejl til, men de blev igen bjærgede Kl 6. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Splejsning paa Dækket, medens Styrbordsvagt havde Teori paa Banjerne.

Fredag d. 15^{ende} Juni

59^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen havde Bagbordsvagt Vagt, medens Styrbordsvagt havde slangning paa Banjerne. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Teori og Sejlmageri paa Banjerne. Kl 9 blev Roil og Bramsejl bjærgede og vi stak et Reb ind i merssejlene.

Lørdag d. 16^{ende} Juni

60^{ende} Dag ombord

Da Bagbordsvagt havde vasket sig, trak vi Overtrækstøjet af og skiftede rent indertøi, og efter at vi havde drukket The, gik vi i Gang med at vaske. Da Styrbordsvagt havde drukket Kaffe, kom de ogsaa til at vaske, men da vare vi færdige. Fra 8½ til 11½ havde vi slangning paa Banjerne. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Tøjeftersyn. Fra 1½ til 2½ om Eftermiddagen Dagbogsføring.

Søndag d. 17^{ende} Juni

61^{ende} Dag ombord

Bagbordsvagt blev purret Kl 7, og efter Kaffe om Morgenens overtog vi Vagten. Styrbordsvagt havde slangning paa Banjerne om Formiddagen. Bagbordsvagt havde Olietøjet oppe til Tørring. Kl 3 om Eftermiddagen bjærgede vi alle Vasketøjet. Kl 7 om Aftenen kom Styrbordsvagt til Køjs efter at vi havde overtaget Vagten,

Mandag d. 18^{ende} Juni

62^{ende} Dag ombord

Bagbordsvagt blev jo først purret 20 Minutter i 4. Kl 4 kom vi paa Dækket og Styrbordsvagt fik saa Lov til at gaa til Køjs til Kl 7. Kl 4¾ vaskede vi os, og Kl 5 fik vi The. Efter Theen kom vi i gang med Rengøring overalt. Kl 8 overtog Styrbordsvagten Vagten og Bagbordsvagt drak saa Kaffe. Fra 8½ - 9 Gymnastik. Fra 9 til 11½ havde Bagbordsvagt slangning paa Banjerne. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Kl 1½ passerde vi Falsterborevs Fyrskib. Efter Skafning begyndte vi at gøre klar til at sætte Læsejl. Kl 2¼ kom de op, men de bleve igen bjærgede en 3 Timers efter. Om Aftenen blev det Vindstille og Kl 8 kastede vi Anker lidt Syd for Saltholm. Bagbordsvagt havde Vagt om Natten.

Tirsdag d. 19^{ende} Juni

63^{ende} Dag ombord

Vi bleve purrede Kl 6, og da vi havde stuvet vore Køjer, fik vi styrtebad. Efter The lettede vi og Kl 11½ ankrede vi op paa Reden ud

for Tuborg, Lige efter at vi havde skaffet, fik Bagbordsvagt Lov til at trække i Paradetøjjet, og Kl 1½ atødte vi fra Borde. Københavnerne fik Landlov til næste Dags Middag. Hvorimod vi andre kom ombord Kl 9 om Aftenen.

Onsdag d. 20^{ende} Juni

64^{ende} Dag ombord

Om Morgenens fik vi Styrtebad som i Tirsdags. Det kan nu være godt nok, men det var nu nok saa rart at komme rigtig ud at svømme. Om Formiddagen havde nogle Sejlmanøvre, medens 10 andre vare med Storbaaden inde i Frihavnen med tømt Gods. Om Eftermiddagen var Styrbordsvagt i Land. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Sejlmanøvre fra Kl 2½ til 5. Kl godt 9 kom Landgangsgæsterne ombord igen.

Torsdag d. 21^{ende} Juni

65^{ende} Dag ombord

Da vi havde stuvet Køjerne, fik vi Styrtebad. Efter The kom vi til at vaske Jollerne og skruppe Aarerne, derefter havde vi Rengøring overalt. Kl 11½ skaffede de Elever, der vare ombord. Kl godt 12 ankom Landgangsgæsterne saa nær som 45, han tog sig den Frihed at blive borte. Om Eftermiddagen fik vi Proviant ombord. Kl 4 lettede vi og sejlede til Skovshoved, der ankrede vi Kl 5. Vi havde Frihed fra Kl 6 til 9.

Fredag d. 22^{ende} Juni

66^{ende} Dag ombord

Vi havde Rengøring som sedvanlig i Tiden mellem The og Kaffe. Efter at vi havde drukket Kaffe, havde vi forberedende Øvelser, og derefter bleve vi inddelte i Besætninger til Jollerne i Tilfælde af Skibet forliste. Fra 11½ til 1½ Fri. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. Før Middag havde vi Sejlmanøvre. Efter Dagbogsføring kom vi i gang med at vaske, men fik ikke Tøjet hængt op før om Aftenen Kl 8, fordi det regnede.

Lørdag d. 23^{ende} Juni

67^{ende} Dag ombord

Efter The om Morgenen fik vi Styrtebad, og da vi havde drukket The, kom vi i gang med Rengøringen. Efter Kaffe kom Besætningen af Bagbordsvagt i Gikken, og vi roede saa ind med Kaptajnen. Resten af Besætningen, der var ombord, havde Sejlmanøvre. Fra 11½ - 1½ Frihed. Kl 1½ blev der peben paa Dækket til (Mønstring) Letning. Fra 1⁵⁰ til 2²⁰ Styrbordsvagt Dagbogsføring. Bagbordsvagt var ogsaa lige kommen ned til Dagbogsføring, men saa blev vi straks efter peben op paa Dækket igen. Kl 2½ kastede vi Anker ud for Vedbæk. Et par Timer efter lettede vi igen. Vi kastede ogsaa Anker ved Humlebæk, men der laa vi kun en Times Tid, og derfra sejlede vi til Snekkersten. Vi ankrede op der omkring ved 9 Tiden.

Søndag d. 24^{ende} Juni

68^{ende} Dag ombord

Medens vi stode stillede op til Parade blev nogle af os hørte i Enderne. Vi skaffede Kl 11, og da vi vare færdige dermed, fik Styrbordsvagt Landlov til Kl 8½ om Aftenen. Bagbordsvagt havde Lov til at læse og skrive nede paa Banjerne.

Mandag d. 25^{ende} Juni

69^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe havde vi forberedende Øvelser, og derefter havde vi Sejlmanøvre et Par Timers Tid. Jeg var med Gikken inde efter Kaptajnen Kl 10½. Fra 11½ til 1½ fri. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. Fra 3 til 4 Sejlmanøvrer og fra 4 til 5 havde Bagbordsvagt Roøvelser. Efter at vi havde drukket The fik Bagbordsvagt Lov til at klæde sig om i Paradetøj, og derefter fik vi Landlov fra Kl 6 til 8½. Medens vi vare i Land, havde Styrbordsvagt Sejlmanøvre.

Tirsdag d. 26^{ende} Juni

70^{ende} Dag ombord

Efter at vi havde drukket Kaffe fik vi forberedende Øvelser en halv Times Tid. Da vi vare færdige dermed, begyndte Baksgasterne at hive ind paa Ankeret, men vi lettede ikke, inden Kl 10½, da vi maatte vente paa Jollen, der var i Land efter Post. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om

Eftermiddagen havde Bagbordsvagt splejsning paa Dækket, medens Styrbordsvagt havde Teori og Sejlmageri paa Banjerne.

Onsdag d. 27^{ende} Juni

71^{ende} Dag ombord

Bagbordsvagt blev purret Kl 12 og skulde altsaa have været til køjs igen Kl 4, men da vi ankrede lidt over 4 blev Styrbordsvagt slet ikke purret, og vi maatte af denne Grund selv gøre Sejlene fast, og vi kom derfor først til Køjs Kl 4½. Vi bleve alle purrede igen Kl 7. Da vi vare færdige med Rengøringen, begyndte nogle at hive ind paa Kæden, medens Resten havde forberedende Øvelser. Fra 9½ til 11 havde vi sejlmanøvre i Kalundborgfjord. Fra 11½ til 1½ fri. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. (*På dette sted er optegnelsen signeret af J.Jensen*) Efter Dagbogsføringen lettede vi igen og krydsede omkring i Kalundborgfjord til Kl 5½. Efter The havde vi Øvelse i at vrikke.

Torsdag d. 28^{ende} Juni

72^{ende} Dag ombord

Rengøring som sedvanlig. Efter Kaffen havde nogle forberedende Øvelser, medens andre vare ved Spillet. Vi vendte først et Par Gange og stod saa indefter. Kl godt 11 ankrede vi ud for Kysthospitalet. fra 11½ til 1½ fri. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen varpede vi længere ud fra Land. Kl 9½ var jeg med Storbaaden inde efter Kaptajnen, Mester og 2^{den} Styrmand. Da vi kom ombord igen blev Bagbords..... ogsaa stukket ind.

Fredag d. 29^{ende} Juni

73^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe kom en Del af Besætningen ud at ro, medens Resten først fik gennemgaaet, hvorledes Ræerne skal tages ned, og bagefter prøvede vi det. Fra 11½ til 1½ fri. Fr 1½ til 2 Dagbogsføring. Lidt før Middag kom Lægen ombord. (*Først Dagen efter*) Om Eftermiddagen vare tre Joller ude at ro med nogle af de syge Børn fra Hospitalet, bagefter kom de ombord. Vi roede dem igen ind Kl 4½. Efter The havde vi fri. Vi havde ogsaa Sejlmanøvre, medens de vare ombord.

Lørdag d. 30te Juni

74^{ende} Dag ombord

Da vi havde drukket The, kom vi igang med at vaske Tøj, og derefter blev alt det hvide Maling indenbords vasket med Sæbevand. Vi blev lige færdig med at spule Dæk, til vi skulde skaffe. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. Om Eftermiddagen var det Regnvej, og vi kunde saa ikke godt være paa Dækket, derfor kom vi ned paa Banjerne og havde Tøjeftersyn hele Eftermiddagen.

Søndag d. 1ste Juli

75^{ende} Dag ombord

I Dag er der stor Fest inde paa Kysthospitalet, det er nemlig 25 Aars Jubilæum. Vi flagede ogsaa fra Skibet. Vi havde Flag paa alle tre Toppe. Om Morgen efter The bjærgede vi vort Vasketøj. Om Eftermiddagen havde vi alle fri med Undtagelse af et par Baadsbesætninger.

Mandag d. 2^{den} Juli

76^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen efter Kaffe havde vi forberedende Øvelser en halv Times Tid, og derefter havde vi Øvelse i at rebe. Efter Middag trak vi i dagligt blaad, og hen paa Eftermiddagen kom der fremmede ombord. 2 Joller vare ude at ro med Patienter fra Hospitalet. Om Eftermiddagen havde vi ellers fri. Om Aftenen blev der udtaget 25 Elever, som skulde til Bal. Jeg skulde ogsaa have været med, men da jeg ikke kunde danse, maatte jeg kønt blive ombord. Vi fik Vin og Kager ombord fra Hospitalet. De kom tilbage fra Ballet Kl 11½.

Tirsdag d. 3^{die} Juli

77^{ende} Dag ombord

Efter Rengøring hev vi Bagbords Anker helt ind, medens Stb. Anker blev ude med 30 Favne Kæde. Da Baaden kom tilbage, som havde været inde efter Post, satte vi Sejl til og stod udefter. Vi lettede Kl 10½. Vi affyrede tre Kanonskud, da vi sejlede. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Teori og

Sejlmageri paa Banjerne. Kl godt 9 ankrede vi op lidt Nord for Fornæs Fyr. Vi kom til Køjs Kl 9½.

Onsdag d. 4de Juli

78^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe havde vi forberedende Øvelser, og da vi vare færdige dermed, kom Styrbordsvagt ned paa Banjerne til Teori og Sejlmageri. 6 Mand af Bagbordsvagt vare oppe at efterse Vævlinger og oppe at fedte. En Del havde Øvelse i at rebe Merssejl, medens Resten gjorde rent nede i Lasten. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. De Blokke paa Dækket, hvor de løbende Ender gaar igennem, bleve ogsaa eftersete og fedtede. (*På dette sted er optegnelsen signeret J.Jensen*) Om Eftermiddagen fortsatte vi med det, vi havde begyndt paa om Formiddagen.

Torsdag d. 5te Juli

79^{ende} Dag ombord

Straks efter The blev der peben op til Letning, og Kl 7 stod vi Nord paa. Bagbordsvagt havde Vagt om Formiddagen, medens Styrbordsvagt havde Teori og Sejlmageri paa Banjerne. Kl godt 1 passerede vi Læsø-Rev Fyrskib. Lidt efter bjærgede vi Roilerne. Kl 1¾ bjærgede vi Bramsejlene. Omkring ved 2 Tiden ankrede vi op lidt udenfor Fredrikshavns Havn.

Om Aftenen havde vi Øvelse i at tage Roil-Ræerne ned.

Fredag d. 6te Juli

80^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe blev Lodsflaget hejst, og Kl 10 kom Lodsens ombord. Lidt efter lettede vi og sejlede ind i Inderhavnen. Kl 10¾ laa vi fortøjet ved Bulværket. Om Eftermiddagen fik vi Kul ombord. Da vi vare færdige dermed, halede vi lidt længere ud forbi Damperen Frederikshavn. Om Aftenen var Styrbordsvagt i Teater.

Lørdag d. 7^{ende} Juli

81^{ende} Dag ombord

Efter The kom vi i Gang med at vaske Tøj. Det var nu ikke saa rart, da det regnede stærkt, og vi maatte være i Olietøj. Da vi vare færdige

med at hænge Tøj op, kom vi til at spule Dæk, og derefter havde vi fri. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde vi Tøjeftersyn.

Søndag d. 8^{ende} Juli

82^{ende} Dag ombord

Efter Rengøringen drak vi Kaffe, og derefter klædte vi os om i Paradetøj. Vi bjærgede Vasketøjet efter The om Morgen. Vi havde fri hele Eftermiddagen. Der vare mange Folk inde fra Byen ombord for at bese Skibet.

Mandag d. 9^{ende} Juli

83^{ende} Dag ombord

Efter Rengøringen drak vi Kaffe, og derefter havde vi forberedende Øvelser. Da vi vare færdige dermed, bleve alle Sejl gjorde los, for at de kunde tørres. Vi havde Roøvelser en Times Tid før Middag. Om Eftermiddagen vare alle Baadene ude at ro med Kaptajnens Fremmeder. Kl 6½ om Aftenen fik Bagbordsvagt Landlov, men i denne Tid vare vi i Teater fra 8 til 10¾, saa selve Landloven var der ikke meget ved.

Tirsdag d. 10^{ende} Juli

84^{ende} Dag ombord

Efter forberedende Øvelser var en Del af Besætningen ude at vrikke, medens andre havde Øvelse i at tage Roilerne ned. Om Eftermiddagen havde vi først Sejlmanøvre, og derefter kom nogle ud at vugge, medens andre fyldte Vand paa Tønderne. Roilerne havde vi ogsaa nede. Efter at vi havde skaffet om Aftenen, havde vi fri til vi skulde til Køjs.

Onsdag d. 11te Juli

85^{ende} Dag ombord

Da vi vare klar med Rengøringen, kattede og fiskede vi det Bb. Anker. Efter Kaffe satte vi Sejl og stod ud af Havnen, men vi ankrede straks efter, der skulde nemlig en Baad ind efter Post over Middag. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Omkring ved 3 Tiden lettete vi. Bagbords-

vagt havde Teori og Sejlmageri paa Banjerne, medens Styrbordsvagt havde Splejsning paa Dækket. Vi ankrede Kl 9 et godt Stykke fra Ærteholmene.

Torsdag d. 12te Juli

86^{ende} Dag ombord

Om Morgenens var det meget Taaget, men omkring ved 8 Tiden var det næsten helt klart igen. Vi lettede Kl 9, og efter forberedende Øvelser kom Bagbordsvagt ned paa Banjerne til Teori og Sejlmageri. Vi havde først Sejlmanøvre en Times Tid. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Splejsning paa Dækket. Bagbordsvagt kom til Køjs Kl 8 og Styrbordsvagt ankrede saa alene omkring ved 9 Tiden ud for Skagen Fyrtaarn.

Fredag d. 13^{ende} Juli

87^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe lettede vi og drev lidt Nordpaa, men ankrede Kl 11 ud for Skagens nye Fyrtaarn. Om Eftermiddagen var der en Baadsbesætning i Land med Kaptajnen, medens de, der vare ombord, havde Sejlmanøvre. Om Aftenen vare der to Baade inde for at hente Gæster, og vi sejlede saa for dem Nord om Grenen og ankrede paa den modsatte Side lige ud for Badehotellet. Vi satte dem i Land igen Kl 10 om Aftenen.

Lørdag d. 14^{ende} Juli

88^{ende} Dag ombord

Straks efter at vi havde drukket The, kom vi i Gang med at vaske Tøj, og derefter spulede vi Dæk og vaskede Maling. Det varede lige til Kl. 11½. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde vi Tøjeftersyn.

Søndag d. 15^{ende} Juli

89^{ende} Dag ombord

Da vi havde drukket Kaffe, stillede vi op til Baksmonstring, og derefter havde vi Gudstjeneste. Da vi vare færdige dermed, begyndte vi at hive hjem paa Ankeret, og Kl. 10½ lettede vi. Om Eftermiddagen

krydsede vi saa omkring ud for Fyrtaarnet for at vente paa Valkyrien, men den kom ikke. Kl. 5½ ankrede vi paa den modsatte Side af Grenen.

Mandag d. 16^{ende} Juli

90^{ende} Dag ombord

Efter Kaffe lettede vi og sejlede mod Norge. Fra 9½ til 10 havde vi forberedende Øvelser, og derefter kom Bagbordsvagt ned til Teori og Sejlmageri paa Banjen. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Splejsning paa Dækket, men det blev ikke til meget, for hen paa Eftermiddagen rebede vi Merssejl og bjærgede Bramsejl.

Tirsdag d. 17^{ende} Juli

91^{ende} Dag ombord

Kl 3½ kom Lodsens ombord. Kl 4 kom Bagbordsvagt til Køjs. Vi blev purrede igen Kl 7, og da vi havde drukket Kaffe, kom vi til at spule Dæk, og derefter ferniserede vi Kopperne og Naglebænkene. Kl 12½ fik vi en ny Lods ombord. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Kl godt 4 ankrede vi op ud for Pipperviken. Efter The havde vi fri.

Onsdag d. 18^{ende} Juli

92^{ende} Dag ombord

Om Formiddagen fjolsede vi Udenbords. Om Eftermiddagen var Styrbordsvagt i Land, medens en Del af Bagbordsvagt gjorde færdig Udenbords, medens resten vare ude at ro. Kl 7 kom Bagbordsvagt i Gang med at vaske Overtrækstøj. Stb. Vagt kom ombord Kl 8 og Kl 8½ begyndte de at vaske.

Torsdag d. 19^{ende} Juli

93^{ende} Dag ombord

Efter forberedende Øvelser kom en Del af Besætningen ud at ro, medens andre havde forskellige Ting for ombord. Kl 2 hentede vi Eleverne fra det norske Skoleskib »Kristiania«, og de vare saa ombord til Kl 5. De fik Kaffe og Kage ombord. Om Eftermiddagen vare der et Par Joller i Land.

Fredag d. 20^{ende} Juli

94^{ende} Dag ombord

Efter forberedende Øvelser kom der en Del ud at ro, medens de, der vare ombord, lærte at lægge Bændsler. Vi havde fri fra 11½ til 2½, og derefter havde vi Sejlmanøvre til 3¾. Kl 4 klædte vi om i Paradetøjet, der kom nemlig Fremmede ombord Kl 4½. Kl 5 drak vi The.

Lørdag d. 21^{ende} Juli

95^{ende} Dag ombord

Om Forniddagen vaskede vi Tøj og spulede Dæk, og om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Landlov fra Kl 1 til kl 8, medens Styrbordsvagt havde Tøjeftersyn paa Banjen. Vi vare rundt i Byen, og vi saa da ogsaa Nationaltheateret og de to Statuer af Ibsen og Bjørnson. Nationaltheateret ligger tæt ved Carl Johan Gaden, som er Kristianias Hovedgade.

Søndag d. 22^{ende} Juli

96^{ende} Dag ombord

Efter Rengøringen drak vi Kaffe, og derefter klædte vi os om i Paradetøj. Om Eftermiddagen havde en halv Hundrede Stykker af os Landlov, det vil sige vi gik sammen med Læreren og Styrmand Wedel ud til Sporvognen, som gaar op paa Holmenkollen, og derfra gik vi op til Frovnersæteren. Det var en stræng Tur for os, da det baade var meget opad og meget varmt, men det blev ogsaa belønnet, thi man havde en storartet Udsigt over Kristiania og Omegn. Vi vare ogsaa inde i Sæterhytterne. Da vi kom tilbage derfra, fik vi Smørrebrød og Mælk, og derefter havde vi Lov til at gaa omkring et Par Timer. Vi kom ombord igen Kl 10.

Mandag d. 23^{ende} Juli

97^{ende} Dag ombord

Efter forberedende Øvelser kom nogle ud at ro, medens andre splejsede paa Dækket. Jeg var med i et Fartøj, der var inde med Kaptajnen. Om Eftermiddagen trak vi i Paradetøjet, thi der kom nemlig en Admiral ombord. Da han var gaaet fra Borde, kom nogle ud at ro,

medens andre højste Skorstenen og gjorde klart til at stikke fyr under Maskinen.

Tirsdag d. 24^{ende} Juli

98^{ende} Dag ombord

Kl 1 blev der stukket fyr under Kedelen. Bagbordsvagt blev purret Kl 3¼, og Kl 4 kom Lodsens ombord. Kl 11 blev Lodsens sat i Land ved Horten, og vi sejlede saa uden Lods Resten af Vejen. Kl godt halv Tolv satte vi Sejl, og da vi havde modvind, maatte vi krydse ud af Fjorden. Bagbordsvagt havde Lov til at slange sig fra 2½ til 4½. Bagbordsvagt havde Hundevagten.

Onsdag d. 25^{ende} Juli

99^{ende} Dag ombord

Bagbordsvagt havde Splejsning paa Dækket, medens Styrbordsvagt havde Frivagt. Fra Kl 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Teori og Sejlmageri paa Banjen. Styrbordsvagt havde Hundevagten om Natten.

Torsdag d. 26^{ende} Juli

100^{ende} Dag ombord

Bagbordsvagt drak The Kl 4½, og da vi vare færdige dermed, begyndte vi at sætte Læsejl. Vi blev lige færdige til Kl 8. Efter Bakseftersyn og forberedende Øvelser fik Bagbordsvagt Lov til at slange sig til 11½. 3^{die} Bakke. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Splidsning paa Dækket, medens Styrbordsvagt havde Teori og Sejlmageri paa Banjen.

Fredag d. 27^{ende} Juli

101 Dage ombord

Styrbordsvagt ankrede Kl godt 12 om Natten ud for Snekkersten. Vi blev purrede Kl 6 om Morgenens. Om Formiddagen havde vi Røvelse med 3 Fartøjer, medens Storbaaden var inde efter Vand. Om Eftermiddagen havde vi ligeledes Røvelse med 3 Fartøjer. Den Del af Besætningen, som var ombord, havde Splidsning. Efter The havde vi ligeledes Splidsning.

Søndag den 29 end juli.

10.3. Børn om bord
Den Formiddagen var der en Båd i Land
pær Løst. Efter midt på aftenen
kom forbi os og da den var
sprang der en Hanne overbord. Helt pludselig
de vi en Båd i Vandet og 3 af Dyrmandene
me og et Par Brødre sprang hurtigt i den.
og hørte dem til Hatten og fik hende hængt
op i Båden. Dampere var umiddelbart standset
og bandede dampen hen mod Båden
som bragte Dampens ombord i Dampere igen
der var også springet 2 Mand ud fra
Dampere for at redde hende men de blev
fæstede op fra Dampere. Skrak efter sig
helt Dampere videre til Helsingør.

Lørdag d. 28^{ende} Juli

102 Dage ombord

Straks efter at vi havde drukket The om Morgenens, kom vi i Gang med at vaske Tøj, og da vi vare færdige dermed, sæbevaksede vi Indenbords. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftremiddagen havde vi Tøjeftersyn.

Søndag d. 29^{ende} Juli

103 Dage ombord

Om Formiddagen var der en Baad i Land efter Post. Efter Middag sejlede Damperen Lind forbi os, og da den var lige ud for os, sprang en Dame overbord. Heldigvis havde vi en Baad i Vandet og 3 af Styrmandene og et Par Dreng sprang hurtigt i den og roede hen til Damen og fik hende halet op i Baaden. Damperen var imidlertid standset og bakkede langsomt hen mod Baaden, som bragte Damen ombord i Damperen igen. Der var ogsaa sprunget 2 Mand ud fra Damperen for at redde hende, men de bleve fiskede op fra Damperen. Straks efter sejlede Damperen videre til Helsingør.

Mandag d. 30te Juli

104 Dage ombord

Kaptajnen kom ombord ved 10 Tiden om Formiddagen, og Kl 10¾ lettede vi og sejlede til Skovshoved, der ankrede vi op Kl 4. Vi havde en hel Del Manøvrer der ud for. Om Aftenen var Fru Stage ombord, og vi vare i denne Anledning i Paradedragt. Vi havde en lille Sejlmanøvre for hende.

Tirsdag d. 31te Juli

105 Dage ombord

Straks efter vi havde drukket Kaffe, lettede vi og stod ned mod Tuborg. Vi maatte vende et Par Gange for at naa ind, hvor vi skulde ankre. Vi ankrede Kl 11, og straks efter gik der en Baad i Land. Vi tog Roilerne ned lige inden Middag. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen slog vi Roilerne fra og under igen. Om Aftenen havde vi Splidsning.

Onsdag d. 1ste August

106 Dage ombord

Om Formiddagen tog vi Roilerne op og ned, slog Bramsejlene fra og under igen. Vi havde ogsaa Storsejlet til Dæks. Kl 1½ var der to Baade i Land efter Proviant. Om Eftermiddagen havde vi Sejlmanøvre et Par Timers Tid. Vi fik Vand ombord ved 6 Tiden. Om Aftenen havde vi Splidsning.

Torsdag d. 2^{den} August

107 Dage ombord

Efter at vi havde drukket Kaffe, fik vi forberedende Øvelser en halv Time. Derefter var jeg med en Baad inde efter Mester, Læreren og Lægen. Lige før Middag var der en Baad inde efter Post. Om Eftermiddagen havde vi Splidsning. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. Om Eftermiddagen sejlede vi op til Abraham Rydberg, som laa ud for Rungsted. Kaptajnen derfra var ombord hos os.

Fredag d. 3^{die} August

108 Dage ombord

I Dag efter Kaffe lettede vi og sejlede til Snekkersten; medens vi sejlede derop, havde vi Øvelse i at rebe. Vi kastede Anker Kl 11, og straks efter gik der en Baad i Land efter Post. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring Om Eftermiddagen slog vi Fokken, Krydssejlet og Forre Stænge Stagssejl fra og under igen, vi havde ogsaa Forre og Kryds Roil til Dæks..*Sign. J.Jensen*

Lørdag d. 4de August

109 Dage ombord

Straks efter vi havde drukket The, kom vi i Gang med at vaske Tøj, men vi fik det knapt nok nejet paa Jollerne, før de bleve tagne ned og lagdes i Ballier. Derefter spulede vi Dæk. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde vi Tøjeftersyn paa Banjerne.

Søndag d. 5te August

110 Dage ombord

Efter Rengøringen hev vi det Bb.Anker hjem, men kastede det ikke inden Kaffe. Vi blev i Dagligt Blaaf hele Dagen. Om Eftermiddagen fik Gikroerne Landlov; de kom ombord igen Kl 8.

Mandag d. 6te August

111 Dage ombord

Kl 8½ begyndte vi at hive ind paa det Stb.Anker. Efter forberedende Øvelser havde vi Sejlmanøvre en halv Times Tid. Kaptajnen gik i Land ved 10 Tiden men kom straks ombord igen, og straks efter lettede vi og stod ud af Sundet. Vi fik en stærk Tordenbyge en Times Tid efter, vi havde parseret Lappegrundens Fyrskib. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Teori og Sejlmageri paa Banjen. Bagbordsvagt kom til Køjs Kl 7.

Tirsdag d. 7^{ende} August

112 Dage ombord

Vi kastede Anker Kl 6 i Morges i Mundingen af Horsens Fjord. Lodsens kom ombord ved halv otte Tiden, men vi lettede først Kl 10 og stod saa længere ind efter, men vi kastede Anker igen Kl 11½ og begyndte saa at fyre under Kedlerne. Kl 2 lettede vi igen og stod saa ved Damp ind i Havnen. Om Aftenen fra Kl 7 havde jeg Landlov.

Onsdag d. 8^{ende} August

113 Dage ombord

Og

Torsdag d. 9^{ende} August

114 Dage ombord

Havde jeg Landlov. Jeg kom ombord Kl 8½ Torsdag Aften.

Fredag d. 10^{ende} August

115 Dage ombord

Efter Baksmonstring havde vi forberedende Øvelser, og derefter fik vi Sejlmanøvre til Kl 11. Fra 11 til 11½ havde Bagbordsvagt Teori og Sejlmageri. Vi havde fri fra 11½ til 2½, og derefter vaskede vi Resten af Eftermiddagen.

Lørdag d. 11te August

116 Dage ombord

Efter forberedende Øvelser begyndte vi at hale ind paa Trosserne, og Kl 10 satte vi Sejl og stod ud af Havnen. Vi affyrede 3 Kanonskud, da vi sejlede ud. Bagbordsvagt havde Vagt om Formiddagen. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Tøjeftersyn paa Banjen, medens Styrbodsvagt havde det paa Dækket. Om Aftenen omkring ved 8 Tiden ankrede vi op Syd for Samsø ved noget der hed Kaalbykaas. Der var en Baad i Land med Kaptajnen, Mester og Lægen og saa med 19 og 68, der vare fra Samsø.

Søndag d. 12te August

117 Dage ombord

Om Formiddagen havde vi Baksmønstring og Gudstjeneste. Efter Middagsskafningen lettede vi og sejlede mod Aarhus. Vi ankrede ved 8 Tiden i Aarhus Bugt. Bagbordsvagt havde Vagt om Eftermiddagen.

Mandag d. 13^{ende} August

118 Dage ombord

Straks efter vi havde drukket Kaffe lettede vi og begyndte at krydse ind mod byen. Lodsens kom ombord ved halv Elleve Tiden, og en Time efter laa vi inde i Havnen, men vi kom først til Bolværk Kl 2. om Eftermiddagen fik vi Karakter i Teori og Vrikning. Nogle fik ogsaa Karakter i at beslaa Sejl.

Tirsdag d. 14^{ende} August

119 Dage ombord

Straks efter at vi havde drukket The om Morgenens, blev der peben til Baksmønstring, og vi fik Lov til at staa ret en halv anden Times Tid, medens vore Kistebænke og Stortrøjer bleve undersøgte. Vi drak Kaffe paa Dækket, og derefter havde vi Rengøring paa Dækket. Vi bleve færdige lidt før Middag. Om Eftermiddagen havde vi forberedende Øvelser fra 2 til 3¼, og derefter havde vi Sejlmanøvre til Kl 5½. Vi havde Tøjeftersyn baade Middag og Aften.

Onsdag d. 15^{ende} August

120 Dage ombord

Om Morgenens blev det opdaget, hvem der havde stjålet, og om Eftermiddagen blev No 61 sendt hjem, medens de to andre først kom af Sted om Natten; der fulgte to Understurmænd med dem. No 56 og 71 maatte staa oppe i hver sin Stængerling fra om Morgenens til de rejste. Om Eftermiddagen fik nogle Landlov.

Torsdag d. 16^{ende} August

121 Dage ombord

Om Formiddagen, efter vi havde drukket Kaffe, klædte vi os om i dagligt Blaåt, og derefter havde vi forberedende Øvelser til kl 9½, og fra 9½ til 11 havde vi Sejlmanøvre. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen vare vi ude at ro. Kl 6 begyndte vi at hale ind paa Springene, og lidt efter kom der en Damper, som slæbte os ud af Havnen. Bagbordsvagt havde Hundevagten om Natten. Vi krydsede hele Natten for at komme ud af Bugten.

Fredag d. 17^{ende} August

122 Dage ombord

Bagbordsvagt tog jo Vagten Kl 8, og efter forberedende Øvelser og Bakmønstring fik Styrbordsvagt Lov til at slange sig paa Banjen, medens Bagbordsvagt havde Splidsning paa Dækket. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Teori og Sejlmageri paa Banjen. Vi fik Karakter.

Lørdag d. 18^{ende} August

123 Dage ombord

Om Morgenens straks efter The lettede vi og sejlede op mod Hals. Kl 8 blev Lodsflaget hejst, og Kl 8½ kom han ombord. Kl 1½ ankrede vi op ud for Aalborg. Om Eftermiddagen vaskede vi, og om Aftenen havde vi Tøjeftersyn.

Søndag d. 19^{ende} August

124 Dage ombord

Efter Kaffe klædte vi os om i Paradetøj, og saa havde vi Baksmonstring. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Landlov til Kl 8.

Mandag d. 20^{ende} August

125 Dage ombord

Efter forberedende Øvelser kom vi ud at ro; vi kom ombord igen Kl 11½. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Landlov. Kl 3 afgik No 10, 16, 4 og 70 med Hyre. Om Eftermiddagen vare 40 af os i Teater, vi kom ombord Kl 12 om Natten.

Tirsdag d. 21^{ende} August

126 Dage ombord

Om Formiddagen havde vi Sejlmanøvrer. Der vare Fremmede ombord at se paa det. Om Eftermiddagen vare nogle ude at ro, medens andre gjorde Sejl los og fast. Vi fik ogsaa Brænde og Brød ombord. Vi havde fri efter The.

Onsdag d. 22^{ende} August

127 Dage ombord

Vi havde Sejlmanøvre fra 9½ til 11 om Formiddagen, og saa vare vi ude at ro en halv Times Tid. Vi holdt en lille Kaproning. Styrb.J. kom først, Gikken kom No 2, Storbaaden No 3 og Bb.J. No sidst. Fra 1½ til 2 Dagbogsføring. Om Eftermiddagen vare hele Besætningen i Baadene, og vi roede saa omkring og saa paa de to broer, der fører over Limfjorden. Om Eftermiddagen afgik No 23 fra Skibet med Hyre.

Torsdag d. 23^{ende} August

128 Dage ombord

Kl 7½ blev Skorstenen hejst, og lidt efter blev der stukket Fyr under Kedlerne. Kl 9½ kom Lodsens ombord, og Kl 10 lettede vi. Vi affyrede 3 Kanonskud, da vi sejlede. Lige før vi gik, tog 47 fra Skibet med Hyre. Vi satte alle Sejl men bjærgede dem kort efter. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Da vi havde parseret Hals Fyrskib satte vi alle Stagesejlene, men blev ved at gaa ved Damp til Kl 5½. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Øvelse i at signalere. Bagbordsvagt havde den

lange Vagt. Om Natten tordnede og lynede det meget stærkt.

Fredag d. 24^{ende} August

129 Dage ombord

Efter vi havde drukket The Kl 5, kom vi i Gang med Rengøringen. Om Morgenens var det helt stille, og vi drev saa en Del tilbage ind under Anholt, men henad Middag friskede det op, og Kl 1½ løb vi 7 Mil i Timen. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Teori og Sejlmageri paa Banjen, medens Bagbordsvagt havde Splidsning. Efter vi havde drukket The, blev det helt Vindstille, og vi drev mere tilbage end frem. Kl 10 ankrede vi paa 13 Fv. Vand en 4 Mil Nord for Helsingør.

Lørdag d. 25^{ende} August

130 Dage ombord

Efter vi havde drukket The, kom vi i Gang med at vaske Tøj, og derefter vaskede og spulede vi Indenbords; det tog lige til Middag. Vi fik Beskøjtsuppe til Middag. Kl godt 12 lettede vi og stod Sydefter, men det gik kun langsomt, da det næsten var Vindstille. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Om Middagen blev der sagt, at vi forløb kun fik Beskøjter. Om Eftermiddagen havde Styrbordsvagt Vagt. Kl 4½ blev der stukket fyr under Kedelen, og da vi havde faaet Damp op, gik vi med det ind til Snekkersten. Vi ankrede omkring ved 8 Tiden.

Søndag d. 26^{ende} August

131 Dage ombord

Om Aftenen, da vi gik til Køjs, var der helt stille, men om Natten rejste Vinden sig meget stærkt, men lagde sig igen om Eftermiddagen. Om Morgenens blev vi purrede Kl 5 for at sætte No 28 i Land. Der var nemlig kommet Telegram efter ham om Aftenen, at det Skib, han skulde med, skulde sejle næste Dag. Kl 4½ begyndte vi at hive hjem paa Kæderne, men vi lettede ikke før Kl 6½. Vi stod saa Sydefter, men ankrede Kl 11 ud for Vedbæk paa Grund af Vindstille. Bagbordsvagt kom til Køjs Kl 8½.

Mandag d. 27^{ende} August

132 Dage ombord

Efter vi havde drukket Kaffe, lettede vi og stod Sydefter. Bagbordsvagt havde Vagt om Formiddagen, medens Styrbordsvagt havde Teori paa Banjen. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring. Omkring ved 5 Tiden ankrede vi ud for Skovshoved. Om Aftenen havde vi Roøvelse med 3 Fartøjer, medens Storbaaden var inde efter Vand.

Tirsdag d. 28^{ende} August

133 Dage ombord

Efter Rengøringen klædte vi os om i det nye Overtrækstøj. Kl 10 blev Fru Stage hentet for at se paa Kaproningen. Kl 10½ blev der affyret et Kanonskud, og vi begyndte saa Kaproningen. Bagbordsvagt begyndte, og bagefter havde Styrbordsvagt Kaproning. Der blev ligeledes affyret et Kanonskud, da de begyndte at ro. Da vi vare færdige, blev der uddelt Gaver til os alle, men kun 12 fik Mergelspir. Om Eftermiddagen fik vi Æble(grød)kage. Vi havde fri Resten af Dagen, med Undtagelse af nogle, der var i Fartøjer.

Onsdag d. 29^{ende} August

134 Dage ombord

Kl 8½ begyndte vi at hive hjem paa Kæden. Kl 9 blev der sendt en Baad ind efter Mester og 2^{den} Styrmand. Den kom ombord igen Kl 10, og straks efter lettede vi og krydsede Nordpaa. Omkring ved 1 Tiden ankrede vi op ud for Taarbæk. Om Eftermiddagen havde Bagbordsvagt Maskinlære den første Del af Eftermiddagen, dernæst havde vi Øvelse i at føre Varp, beslaa Sejl og lignende. Styrbordsvagt fjolsede Udenbords og malede paa Banjen.

Torsdag d. 30te August

135 Dage ombord

Om Morgenens vaskede vi det hvide Maling Indenbords, og derefter spulede vi Dæk. Omkring ved 10 Tiden lettede vi ved Taarbæk og sejlede ned og ankrede paa Tuborg Red omkring ved 10½ Tiden. Før Middag fjolsede vi færdig Udenbords, og vi begyndte ogsaa at male paa Banjen. Fra 1½ til 2½ Dagbogsføring.

Sign. J.Jensen

De Steder »Georg Stage« var i Aaret 1900.

Humblebæk - Snekkersten - Tuborg - Kalø Vig - Kristiansø -
Stockholm - Kalundborg - Frederikshavn - Skagen -
Christiania - Horsens - Aarhus - Aalborg.

TEORI

Her slutter dagbogsoptegnelserne i hæftet, men bagest er noteret følgende fra teoritimerne:

STAGVENDING

Gennemgaaet d. 6te Juni

Er den Manøvre, hvorved Skibet fra at ligge Bidevind paa den ene Bov hiver op, indtil det faar Vinden forind og dernæst falder af, indtil det ligger Bidevind over den anden Bov. I alt en Drejning paa 12 Steger.

Kommandoordene ere:

»Klar til at vende«

»Læ« Forsejls- og Fokkeskøder affires, Roret lægges i læ, og Mesanbommen hales Midtskibs ind.

»Halser« Naar Fokken er skumbæk (Vinden 2 Streger fra Forenden) stikkes op Halser. I løjt Vejr kan man vente med at stikke Fokke Hals op, indtil kort før man skal brase om for.

»Agter lad gaa« Naar Vinden er forind, brases om Agter.

»Bras om for« Naar Agtersejlene begynder at fylde, brases om for.

Naar Vinden under Vendingen er forind, hales Klyveren over paa den modsatte Side og Bommen fires af.

Naar Farten er standset, lægges Roret midtskibs.

Alle Sejl virker vinkelret paa sin Stilling modsat den Vej, hvorfra Vinden kommer.

KOVENDING eller HALSNING

Ved en Kovending forstaas den Manøvre, Skibet foretager, naar det fra at ligge Bidevind over den ene Bov falder af, indtil det faar Vinden Agter ind og dernæst hiver op, indtil det ligger Bidevind over den anden Bov. I alt en Drejning paa 20 Streger (Bruges i meget løjt Vejr, samt naar Skibet i Stormvejr og meget høj Sø ligger med smaa Sejl.

Den første Kommando:

»Klar til at Halse, op med Roret, kovende Agter«

Før Manøvren bjærges Storsejl og Mesanen, Roret lægges op, og Agterræerne brases i Vindens Retning.

»Stik op Fokkehals«

Naar Vinden er tværs eller noget senere, stikkes op Fokkehals.

Skærp Agter« Naar Agtersejlene ikke kan holdes levende længere, skærpes Agter.

»Bred for«

Naar Vinden er et Par Streger fra Agter ind, brases Forræerne firkant (naar Vinden er passeret Agter ind, kan sættes Storsejl og Mesan). ? 5/

»Hal frem i Lu Fokkehals«

Naar Vinden er henimod Tværs, hales frem i Lu Fokkehals for at være klar til at skærpe.

»Skærp for«

Naar Vinden er Tværs, skærpes for. 5/ Klyveren hales over paa den modsatte Side og holdes affiret.

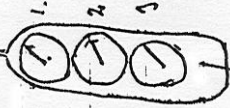
103

"Skærp for" Naar Vinden er først skarpes

"per."

Bygningen holdes over for den modsatte Side
og holdes affiret.

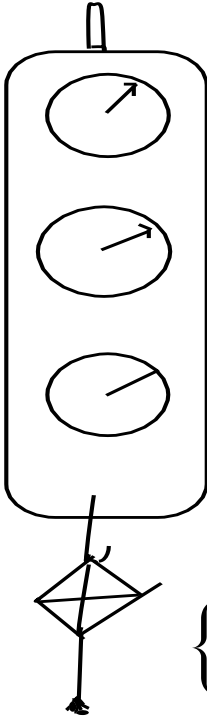
No aflæs Tælle. ved No 2 aflæs Læmme
ved No 3 aflæs kvadrant.

Patentlopp
{ Thomsens Patentlopp-begrunder sig
for Glands Tryk }

Kopi af side 103 i dagbogoptegnelserne, hvor »Carl Åkesen, Elev No 50 på Georg Stage« i en
teoritime har tegnet Thomsens Patentlogge.

PATENTLOGGE

Ved No 1 aflæses Tierne

Ved No 2 aflæses Enerne

Ved No 3 aflæses Kvarter

Patentlogge.

{ Thomsens Patentlogge begrundes sig paa
Vandets Tryk. }

TAGE EN RAA OP

Gennemgaaet d. 27^{ende} Juni

En Forre-Roil-Raa gaar op om Bagbord; Roiljollen fanges ude paa Styrbords Nokke. Der hejses i Jollen (Faldet) til Styrbords Nokke er passeret forre Bramslag; Stb. Bras og Stb. Toplent smøges paa og fanges. Opsejsningen tages af; men Raaen holdes stadig toppet. Naar Opsejsningen er af, hejses der klods for i Jollen. Samtidig sjubber man Rakket over til Styrb. Siden af Stangen. Bgb. Bras og Toplent smøges paa og fanges. Der fires i Jollen, til Raaen er paa Plads og rækker den ind. Braserne hales stive. Gitov og Skøder stikkes paa Sejlet.

Ræer, som gaar op om Stb. S. stikkes fanges Jollen ind paa Bgb. Nokke, ellers som ved Forre-Roil-Raa.

TAGE EN RAA NED

Gennemgaaet d. 27^{ende} Juni

Gitove og Skøder stikkes af Sejlet, der rakkes ud. Skal Raaen ned om Bb. sjøbber man Rakket over til Stb. Side af Stangen, derpaa hejses klods for i Jollen. Bb. Nokke toppes indefter. Bb. Bras og Toplent smøges af, derpaa fires paa Jollen til Stb. Nokke er et Stykke oven over Bramslaget (under nedfiringen holdes Raaen stadig toppet). Opsejsningen lægges saa paa Jollen, og Raaen, Stb. Toplent og Bras smøges af, og Raaen fires ned.

Forre- og Krydsroil gaar op og ned om Bagb. Store Roil om Stb

Flid.	Orden.	Duelighed.	Medium.	Anmærkning.
			<u>Togtet 1900</u>	
			<u>Juni 18/4 - 15/9</u>	
	Fører			Kapt. O. F. Holbek
	1 ^{ste} Styrmænd			Myhre
	2 ^{de} " "			x Hansen Egskolen
	Maskinmester			Mikk. Str. Jensen
	Læge			Undekt Hansen Møgelhøj
	Styrmændsler			2) Wedel
	" "			14) H. Nielsen Wilhelmskilde
	" "			15) G. Nielsen Dybbøl 13/5
	Kok			Nicholsen Løkke 13/5
				Jensen

Ledelsen på GEORG STAGE på sommertogtet 1900.

Datum.	Elevens Navn.	Nummer ombord.	Fødested	Alder.	Foreldre eller Værg.	Om 1ste eller 2det Tegl. Anmærkning
1900 11/4	Carl Oskar Ahren 1913: Oskar Ahren 1913: Oskar Ahren 1913: Oskar Ahren	50. 1913: Oskar Ahren 1913: Oskar Ahren 1913: Oskar Ahren	Århus by og sogn Dorsholm, Hoved Nyls Amt.	17-1	J. Ahren Karl Ahren Karl Ahren	1/2
Datum.	Flid.	Orden.	Duelighed.	Medlem af Forening	Anmærkning.	
13/9	ug ⁺	ug ⁺	ug ⁺	sadels faldende stillestående	Gastarbejder En af Husetts bedste Blond. Egner sig fortrinlig velig for Faldst. Dygtig til Husholdningsarbejde.	

Denne og flg. Side er kopier af karakterprotokollen.

Reaning og Vrikning: 11 mg. Lysnageri. 11 mg. Skibsmænding. 11 mg.
Hjælp: 11 mg. Lysblomst: 11 mg. Rodning: 11 mg. Thore: 11 mg.
Dobbe (Fælter): 11 mg. Lysblomst: 11 mg.

18/9: Afgik 13/9 til Lysnageri for Høje.

18/9: Lysnageri gennemskuet med Bakt Børn
2-5.0. med. Lysnageri og Lysnageri sendes der
til Lysnageri. 11 mg. Skibsmænding og 11 mg. Skibsmænding.

11/11 Lysnageri, forlæte med 11 mg. Skibsmænding, og 11 mg. Skibsmænding
11/11 Lysnageri, forlæte med 11 mg. Skibsmænding, og 11 mg. Skibsmænding.

11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding
11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding
11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding

11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding
11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding
11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding

11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding
11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding
11/4 1906. Elavn sammen med 49. rønte: Mellem 11 mg. Skibsmænding

AFGANGS-BEVIS

fra

Skoleskibet „Georg Stage“.

Elev Carl Aron Aakesen
Søn af Theodor S. Aakesen født d. 15/9 1882
har gjort Togret Aar 1890 fra 18. April til 13. Maj med Skoleskibet.

Hans Opførsel har været: særdeles tilfredsstillende.

Hans Afgangskarakterer ere i Flid sig +

Boining, Vikning	...	ang.	Orden	sig +
Rejsning	...	ang.		
Udskrivning	...	ang.		
Arving	...	ang.	Duelighed	ang +
Refleksion	...	ang.		
Udskrivning	...	ang.		
Teori	...	ang.		
Forberedelse	...	ang.		
Forrens Bedømmelse	...	ang.		

D. S. J. Jørgensen
Fører.

Ordforklaringer:

Bagbord	Skibets venstre side, set mod stævnen; også til venstre for skibet.
Bakken	Den forreste, ophøjede del af øverste dæk foran fokkemasten.
Banjerne	Det underste dæk på et orlogsskib, opholds- og soverum for mandskabet.
Bramsejl	De øverste sejl på masten.
Faldreb	Skibets indgangsparti.
Favn	Længdemål, egl. så langt man kan spænde.
Finkenet	Kasse langs rælingen til opbevaring af mandskabets køjer.
Fokkemast	Et sejlskibs forreste mast.
Galease	Tomastet skib med fyldige linier og stort, bredt agterspejl.
Hundevagten	Vagten fra midnat til kl. 4 om morgenen.
kippe	= at hilse ved at hale flaget op og ned.
Korvet	Krigsskib med to dæk - mindre end en fregat.
Ordonans	Én, der har til opgave at overbringe meldinger og befalinger.
Riggen	Skibets master, stænger og ræer m. dertil hørende tovværk (rejsning og gods).
Ræer	Flertal af ordet : rå. Rundholt, der hænger vandret på masten.
skaffe	= at spise
slangning	= at dase, slappe af.
Smørstikker	= kokken
Splejsning	At splejse = flette to tovender sammen.
Styrbord	Skibets højre side, set mod stævnen.
varpe	At hale et skib frem ved hjælp af tove og ankre.
vrikke	Vrikke en båd fremad med den ene åre.

Følgende lille fortælling er skrevet af

Estrid Ott

Mange veje fører til 'Georg Stage'

Volmer var midtpunkt i en klynge halvvoxne fiskerdrenge nede på stejlepladsen i Snekkersten.

Han havde altid været en flot fyr, og som den Georg Stage-uniform klædte ham.

- Vi så jer godt, da I lå og krydsede derude i sundet! råbte Erik. - Der var god vind i dag!

- I sundet var vi kun en uge, sagde Volmer. - Bare for at øve os lidt. Så stak vi på langtoget. De plejer at tage til Skotland, men under krigen må de jo holde sig i de danske farvande. Vi sov i hængekøjer, og I skulle have set, hvor gutterne lå og raslede ned, til de vænnede sig til det.

- Var der nogle flinke fyre imellem? spurgte lille bleg Kaj.

- De var flinke alle 80, erklærede Volmer. - Husk på, der er flere hundrede ansøgere hvert år, så de piller naturligvis kun de bedste ud. Nu hjalp det jo mig, at jeg har været så meget ude med fars fiskeskonnert. Man er jo ikke en ren landkrabbe.

Han fik øje på en lang, solbrændt dreng, der stod bag ved de andre og lyttede opmærksomt. Hans hår var så lyst, at det næsten var hvidt.

- Det havde lige været noget for dig, Einar, råbte han. - Og du når at blive femten inden toget til næste forår.

- Det er jo ikke gratis, sagde Einar.

- Vel er det så, råbte Volmer. - Georg Stages Minde betaler hele molevitten. Ikke en øre til kost eller undervisning eller bøger.

-Får I også undervisning? spurgte Kaj forbavset.

- Ja, er du tosset. Vi har en lærer med, og vi får skoletimer både på dækket og på underdækket. Når vi bliver afmønstret midt i september, kan vi tage hyre som jungmænd. Men så har vi også været på skoleskibet i fem måneder, og alt, hvad vi giver, er 200 kroner til to uniformer, så det kan man vel ikke sige er for meget.

- 200 kroner er mange penge, sagde Einar.

- Ikke når du tænker på, hvad det for noget stof. Og så kost og logi i fem måneder.

- Jo, men når man ikke har dem!

Einar ville godt have hørt mere, inden Volmer i morgen rejste tilbage til skoleskibet, der lå i Trangraven inde i København. Men han havde lovet den gamle fisker Larsen at ro for ham i aften, når han satte sine garn, og dér kom han nu kørende med sin trillebør.

Einar hjalp ham med at tage garnene ned fra stagerne og lægge dem rigtigt sammen. Så kørte de ned til båden.

Gamle Larsens søn havde haft en fiskekutter sammen med tre andre. Men en skønne dag løb de på en mine ude i sundet og mistede livet alle fire. Værst var det vel for Larsens Vitta, som i forvejen havde mistet sin mor. Nu havde hun ikke andre i hele verden end sin bedstefar.

De var blevet boende i det lille fiskerhus, men om sommeren lejede de det ud til københavnere og flyttede selv ned i lysthuset id en anden ende af haven.

Vitta havde gået i klasse med Einar, og de blev konfirmeret sammen i foråret. Han skulle intet selskab have, for hans far havde været arbejdsløs dengang, og Vitta regnede heller ikke med noget. Men så havde fiskerne i Snekkersten skillinget sammen, og Einar var blevet inviteret med.

Nu var han cykelbud i Helsingør, og der var tale om at sætte ham i barbér-lære. men Einar havde kun lyst til søen. Og når det var fyraften, stak han ned til gamle Larsen for at gå ham til hånde. Larsen kunne jo ikke både ro og sætte garn på

én gang, og han tog mod hjælpen uden skrupler, for det var tydeligt, at fyren holdt af det, skønt han ikke fik andet for det end lidt fisk, når fangsten var god.

Men i aften var det ligesom, han ikke var i humør.

Han passede årerne og holdt sin kurs, og dog mærkede man, at hans tanker var et andet sted, for han svarede jo knapt, når man talte til ham.

Den gamle stod op i bagstavnen og smed garnet ud helt inde under land, for med den båd kom man ikke langt til havs.

Det så ud, som om hele Helsingør gik aftentur langs sundet, og færgen kom netop glidende ud af havnen.

Aftensolen faldt i ruderne over i Helsingborg og fik dem til at flamme rødt. Og havfladen var forunderlig spejlblank og blå. Man kune godt tro, det ikke var rigtigt vand, til man fik dypet fingrene i det.

Inde ved rokubbens bådebro var der stor travlhed, og den ene kaproningsbåd efter den anden stak ud i sundet. Korte kommandoråb smældede igennem luften, og årerne forsvandt taktfast under vandet, og om det så var kvinder, så sad de dér og roede i omtrent ingenting.

Men gamle Larsen havde også sit at tænke på, for de københavere, der boede i huset i år, interesserede sig for Vitta og ville have hende med ind til byen for at lære hende op i husførelse. Men han syntes, hun var lidt for ung til at komme hjemmefra, og så ville det jo også blive svært ensomt for ham til vinter.

Vitta havde selv mest lyst til gartneriet, og det var jo også en fornøjelse, som hun holdt den have, og hvis hun kunne finde sig en læreplads ikke for langt væk, så for ham gerne.

Einar roede med seje tag, men i tankerne var det en af Georg Stages joller, han roede ud til skibet, der lå for anker i sundet. Og hans passager var selve kaptajnen, der havde været inde i land for at få skibspapirerne påtegnet, inden de stod ud på et store togt.

Einar hvilede på årerne. han havde vist haft for meget fart på. Den gamle kunne ikke følge med. Det kom der af at drømme. Selv om han ikke godt vidste, at han aldrig ville sætte sine ben om bord i Georg Stage. De penge, han tjente som cykelbud, var ikke mere, end han skulle betale hjemme for kosten. Og drikkepengene gik jo til tøj og til en biograftur en sjælden gang. Men om han så holdt helt op med at gå i biografen, og intet tøj købte, ville det alligevel ikke være nok.

To hundrede kroner!

Ja, det var ingenting for Volmers far, som tit kom ind med en last fisk, som var mere værd end det. Men for Einars far var det umuligt. For selv om han havde fået arbejde på værftet nu, skyldte de penge alle vegne.

Alligevel blev han ved med at lege med tanken, og i fantasien oplevede han lige så herlige ting som Volmer.

Men en aften, da han bankede på i lysthuset for at hente gamle Larsen, rev Vitta døren op, og hendes ansigt lyste af glæde.

- Er det ikke det, jeg altid har sagt, lo hun henrykt. - Når man ønsker sig en ting rigtigt stærkt, så sker den!

- Tror du? spurgte han tvivlende.

- Jeg ved det, erklærede hun med stor overbevisning. - Og det nytter ikke, at du siger, det ikke passer, for det er klart, at man må ønske det så stærkt, at man gør noget for at få det til at ske. Nu mangler jeg bare at ønske to overalls og et par lange gummistøvler. Træskoene har jeg. Men ved du, hvad jeg gør? Jeg plukker sommeræbler i haven og sælger dem på torvet i Helsingør på lørdag. Bedstefar har givet mig lov.

- Kunne du ikke lige sige mig, hvad der er på færde? spurgte Einar.

- Jo, du ved godt, at jeg altid har sagt, at jeg vil være gartner og ikke noget andet. Punktum, finale. Men de dumme københavnere bliver ved med at plage mig om at tage med til byen. det er lige meget, hvor mange gange jeg siger nej. Og

nu har de næsten fået overtalt bedstefar. jeg blev så forskrækket, så jeg var helt ude af mig selv. Og så pludselig turde jeg.

- Turde hvad?

- Spørge en gartner, om han ville tage en pige lære, lo hun.

- Ih, du aner ikke, hvor længe jeg spadserede frem og tilbage foran drivhusene, inden jeg fik samlet mod. Men så tænkte jeg: Han kan da ikke bide hovedet af mig, og ellers går det mig ilde resten af livet! Og lige pludselig turde jeg.

- Hvad sagde han så?

- Første spurgte han om en hel masse og så ... så sagde han, at jeg kunne begynde til første september. Og sikke et held, at jeg prøvede hos den største gartner først, for jeg havde bestemt mig til at tage dem alle sammen efter tur. Men nu er bedstefar oppe og tale med ham, og jeg har lovet at hjælpe dig med båden i aften. Tror du ikke, det er bedst, jeg ror, for jeg er bange for, at jeg kludrer med garnene?

Munden stod ikke på hende på vej ned til stejlepladsen, og det var knapt nok, at Einar kunne få ønsket til lykke.

- Nu er det din tur til at opleve noget godt, lo hun.

Men Einar sagde, at det, han ønskede, ikke var noget, der kunne rodnes bare ved at bede om det. Og inden han vidste af det, havde han fortalt hende det hele.

- Jamen, der må da sikkert også være fripladser, hævdede hun. - Hvis jeg var dig, ville jeg cykle ind til byen og gå op og tale med dem. det var da værre, hvis du boede i Jylland.

- Jo, men jeg kan jo ikke sådan få fri, indvendte han.

- Dét kan du selv se, du ønsker det ikke stærkt nok, erklærede hun iltert. - Ellers ville du nok få det ordnet. Jeg tør vædde på, at du hellere vil være barbér.

Efter det snakkede de ikke sammen i lang tid ud over det, der skulle siges om at lægge garnet rigtigt sammen. Og da Einar kørte trillebøren ned til vandet, hørtes ingen anden lyd end hjulets piben. Han så godt, at det trak sammen til dårligt vejr, men han sagde ikke et ord om det, for så ville hun bare

tro, at det var for at blive gode venner igen.

Da hun var kommet i båden, skød han fra broen uden et ord, og han tog selv årerne og roede, for der var ingen grund til, at hun foretog sig noget, før han skulle sætte garnet.

Pludselig sagde hun med forknytt stemme:

- Hvis du er vred på mig, siger jeg omforladelse.

Og han spurgte meget luftigt:

- Hvorfor skulle jeg være vred på dig?

Så tav de igen. Men da de var kommet ud på fiskepladsen og skulle bytte plads, sagde han i forbifarten:

- Det kan godt være, jeg kan få fri en dag, hvis jeg arbejder en ekstra søndag i stedet for.

Så var der ikke tid til mere snak. Han smed loddet ud, og linen fulgte efter, mens hun roede. Nu begyndte han at kaste nettet i vandet. Korkstykkerne kom springende op til overfladen et efter et. Det var måske rigtigt nok, som gamle Larsen sagde, at hun roede i zig-zag, men af en pige at være var det nu meget godt, og nettet stod ikke så værst. Nu fulgte det andet lod, og han belavede sig på at tage hendes plads og ro ind.

I det samme fejede en kastevind hen over vandet og havde nær fået ham til at tabe balancen. En piskende regn stod dem ind i ansigtet, og Vitta råbte leende:

- Uh, vi bliver våde!

Båden begyndte at gynge op og ned, og han satte sig rask og så sig om. Det lod til, at kaproerne havde reddet sig ind i tide. Et hold var netop ved at krybe op på bådebroen, og der var kun en eneste af deres både at se på vandet. Den var bemanded med en kvindelig styrmand og tre unge piger, der kæmpede tappert for at nå ind. Men den spinkle båd blev kastet omkring af bølgerne som et halmstrå, og pludselig vendte den bunden i vejret. Fire våde hoveder dukkede op af vandet mellem drivende årer.

- Der er ingen fare, de er frisvømmere. sagde Vitta og

fulgte dem spændt med øjnene. Fire hoveder med drivende hår stak op af vandet lige ved båden. Otte hænder holdt fast i den. Man kunne høre dem le og råbe til hinanden, mens strøm og bølger hastigt førte dem mod land.

- Ja, tak, det er godt nok, sagde Einar pludselig. - Men ser du ikke, at de ender inde på de store sten på dæmningen, og så bliver båden slået sønder og sammen. Lad mig få årerne!

I en fart byttede de plads, og han roede som en rasende for at komme imellem dæmningen og den kæntrede båd.

Det så ud, som om pigerne selv var blevet klar over faren og forsøgte at få båden hen til roklubbens bro. Men de kunne intet stille op mod den stærke strøm, og bølgerne skyllede dem nærmere og nærmere imod stenene.

- Så nu må du ro, råbte Einar og overlod hende sin plads.

Så smed han et reb udenbords i bagstavnen og råbte til dem, at de skulle gøre deres båd fast. De kæmpede fortvivlet, men ustandseligt drev de to både fra hinanden. Til sidst holdt han ikke ud at se på det længere, men skubbede gummiskoene af, halede blusen over hovedet og sprang ud. Og han gav sig ikke, før han havde kaproningsbåden forsvarligt på slæb.

- Svøm bare i land! råbte han. - Jeg skal nok klare den.

Og han svang sig indenbords, netop som Vittas kræfter begyndte at ebbe ud. Med sammenbidte tænder vendte han båden og roede stik imod sø og strøm, mens vandet drev af ham og samlede sig i en pøl på bunden. Og først da han var kommet langt ud, satte han kurs langs kysten mod bådebroen.

Vitta fulgt pigerne med øjnene, til de nåede ind til stenene, hvor mange hænder hjalp dem op. Og hun lo, da de løb af sted på promenaden i deres våde rodragter.

Nu forsvandt de ind i klubhuset, men fok blev stående på Strandvejen og fulgte spændt Einars manøvrer for at få kaproningsbåden uskadt ind. Nu drejede han forsigtigt, så han sad med ansigtet mod land og drev indover med kaproningsbåden foran. Ustandseligt holdt han igen for ikke at drive ind i

den, og nu og da roede han et par raske tag udad for at rette kursen.

Flere mandlige roere stod parat derinde for at hjælpe.

Einar råbte til Vitta, at hun skulle løse rebet og holde sig parat til at smide det udenbords, Og Vitta lystrede øjeblikkeligt.

- Nu! brølede Einar, og med et plask faldt rebet i vandet. En bølge løftede den kæntrede båd i vejret og førte den lige i armene på roerne.

Der lød et mangestemmigt hurraråb oppe fra promenaden, men Einar hørte det knapt. Han roede som en rasende for at slippe ud.

Ti minutter senere løb han ind til fiskernes bro. Hans hår og bukser var drivende våde, men vinden havde tørret hans nøgne overkrop.

Næste aften bankede han på i lysthuset som sædvanlig for at hente gamle Larsen og sige til Vitta, at nu var det i orden. I morgen cyklede han ind til København for at tale med de Georg Stage mennesker. Men gamle Larsen åbnede selv døren og buldrede løs:

- Endelig kommer du. Jeg skulle bede sig stikke ned i roklubben til damerne. Det haster!

Så lukkede han igen uden flere forklaringer.

Einar havde ikke videre lyst til det. Det var så flovt at blive takket. Men han kunne vel ikke være andet bekendt.

Og så stod han da dernede, omringet af en større skare.

- Selv tak, sagde han, så såre de begyndte. - Selv tak.

- Den båd koster 2000 kroner, erklærede en lille, mørk dame. - Og du skal naturligvis have bjergningsløn.

- Det behøves ikke, mumlede Einar forlegent. Men hun pressede en konvolut ind i hånden på ham og fandt sig ikke i modsigelse.

Einar følte sig meget lettet, da han slap væk. Han skyndte sig tilbage til gamle Larsen, inden det blev for sent.

- Nå, hvad sagde de? spurgte Vitta ivrigt.

- Jeg tror, det er penge, de gav mig, sagde Einar. - Du skal have halvdelen, for du hjalp med. - Måske er der ti kroner.

- Ikke en øre vil jeg have, udbrød hun forarget. - Var det måske ikke dig, der fandt på det, og dig, der gjorde det hele?

- Jeg kunne ikke have klaret det alene, sagde Einar.

- Bedstefar kan heller ikke klare båden alene, udbrød hun. - Men får du måske halvdelen af fiskene for at hjælpe ham? Men hvis du endelig vil give mig noget, så kan du give mig en biograftur. Jeg går på børnebillet.

- Godt, det er et ord, sagde Einar og rev konvolutten op.

Han stod med to 100-kronersedler i hånden og et meget rådvildt udtryk. Så rødmede han helt op til hårrødderne.

- Det er, fordi du ønsket at blive Georg Stagedreng lige så stærkt, som du kunne, råbte Vitta triumferende.

- Og nu får vi skolen og præsten og fiskerne og roklubben til at skrive med på din ansøgning, så tager de dig selvfølgelig. Der kan du selv se, hvad jeg sagde!

Og hun begyndte at opføre en krigsdans for hans undrende øjne.